

Saulėta, vėsu.
Saulė teka 5:44; leidžiasi 7:51.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 4 d., 1972 m.

Kaina 15c

106

PREZIDENTAS THIEU KEIČIA GENEROLUS

PREZIDENTAS IEŠKO IPEDINIO FBI DIREKTORIAUS HOOVERIO VIETAI

WASHINGTONAS. — Edgar Hoover, kuris buvo pirmas FBI (Federal Bureau of Investigation) direktorius ir išbuvo toje vietoje 48 metus, mirė nuo aukšto kraujo spaudimo, kuris sustabdė širdį. Jis buvo rastas negyvas prie savo lovos šeimininkės, kuri susirūpino, kodėl jis 8:30 val. ryto dar nesikelia. Nors būdamas 77 metų amžiaus, Hooveris kasdien dirbdavo įstaigoje pilną laiką.

Kongresas, patyręs apie Hooverio mirtį, tuoj nubalsavo leidimą pašarvoti jo kūną Kongreso Rotundoje, kur iš viso buvo pašarvotas tik 21 asmuo, iš jų 8 mirę prezidentai.

Hooverio labai neapkętė įvairūs komunistai, kurių veiklai jis trukdė, ir komunistams palankūs liberalai. Niekas tačiau negalį paneigti, kad FBI, jo vadovaujama, tapo labai veiksminga kovotoja prieš nusikaltėlius ar valstybės priešus. Hooveris samdydavo FBI darbu gerai išmokslintus, sąžiningus vyrus ir moteris. Per 48 metus net tos įstaigos priešai nesugebėjo rasti jokios korupcijos ar skandalo, kurie dažnai pasitaiko policijos įstaigose.

FBI įstaigos: milžiniškas identifikacijos skyrius su 200 milijonų pirštų atspaudų biblioteka, kriminalinė laboratorija, Valstybinė Policijos akademija ir kiti departamentai turi daug mokslininkų, advokatų, įvairių specialistų, kurie naudoja moderniausius kompiuterius ir kitomis priemonėmis.

Amerikos spauda jau spėjo, kad prezidentas paskirs į Hooverio vietą. Galimas daiktas, kad jis paskyrimą atidės iki po rinkimų, palikdamas dabartinį Hooverio pavaduotojus laikinai tęsti darbą. Įpėdinį turės patvirtinti senatas. Manoma, kad ta proga senato liberalai bandys pakeisti FBI priežiūros taisykles.

Komunistų partijos vadas Gus Hall pareiškė, mirus Hooveriui, kad jis buvęs rasistas, reakcijos ir priepauidos tarnas. Blogiausia, kad jis medžiojęs komunistus. Dr. Benjamin Spock pareiškė, kad Hooverio mirtis esanti didelis palengvinimas, nes jis nesupratęs demokratinę institucijų ir amerikietiško proceso. Reikia reikšti viltį, kad prezidentas suras tinkamą įpėdinį šiai atsakingai vietai.

Kanada suvaržo įmonių pardavimą

OTTAWA. — Kanados vyriausybė paskelbė parlamente naują įstatymą, kuris suvaržys užsienio kapitalo investavimą Kanados pramonėje ar prekyboje. Įstatymą priėmus, vyriausybė turės teisę patikrinti pardavimus tokių biznio įmonių, kurios vertos 250,000 dol. ar daugiau ir kurių metinė samata siekia 3 mil. dol.

Kanados nacionalistai seniai naudoja šūkį: Kanada — kanadišiams! Jie nurodo, kad šiuo metu Kanados biznį valdo amerikiečiai. Specialus vyriausybės raportas apie užsieniečių investavimą Kanadoje, rodo, kad 1930 m. Amerikos biznio investacijos Kanadoje siekė 4.66 bil. 1967 m. tos investacijos siekė 28.03 bil. dol., o pernai jau siekė 35 bil. dol.

Visas amerikiečių kapitalo investavimas Kanadoje sudaro 30% Amerikos turtų užsieniuose. Iš visų užsieniečių Kanado-

IŠ VISO PASAULIO

SACRAMENTO. — Kalifornijos seimas atmetė pasiūlymą atgaivinti Kalifornijoje mirties bausmę. Buvo siūloma prašyti tą klausimą žmonių balsavimui į lapkričio mėn. rinkimų lapą. Mirties bausmę Kalifornijoje panaikino valstijos Aukščiausias Teismas.

WASHINGTONAS. — Pirminiuose rinkimuose daugiausia balsų laimėjo buvęs dr. Martin Luther King adjutantas Walter Fauntroy. Kolumbijos distrikte didieji demokratų kandidatai nedalyvavo.

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamentas skelbia, kad artimoje ateityje jautiena atpigs, tačiau kiauliena gali pa-brangti.

GARY. — Policija suėmė 4 streikuojančius Gary miesto mokytojus, kurie trukdė policininkams eiti į piktetuojamą mokyklą, kurioje buvo įtariama — padėta bomba.

WASHINGTONAS. — I sovietų "Tass" agentūros įstaiga buvo įmesta dūminė bomba, kuri nuostolių nepadarė.

NEW YORKAS. — Jau 10-tas žmogus New York'e buvo nužudytas gangsterių stiliumi.

LONDONAS. — Britanijos iždas balandžio mėnesį padidėjo 58 mil. dol. Tiek liko įdėjimui į valstybės rezervus, apmokėjus skolą Tarptautiniam Valiutos fondui.

NEW YORKAS. — ABC televizijos vadovybė įspėjo Dick Cavett, kad jo programa bus panaikinta nuo rugsėjo 28 d., jei jis iki to laiko nesulauks geresnių atsiliepimų.

CAPTOWN. — Pietų Afrikos policija, eidama savo pareigas, pernai nušovė 52 asmenis ir suėmė 255. Iš 52 užmuštų tik vienas buvo baltas.

SAIGONAS. — Komunistų užimtame Quang Tri mieste liko apie 18,000 katalikų, kurie pabėgo iš šiaurinio Vietnamo, kai šalis buvo padalinta 1954 metais.

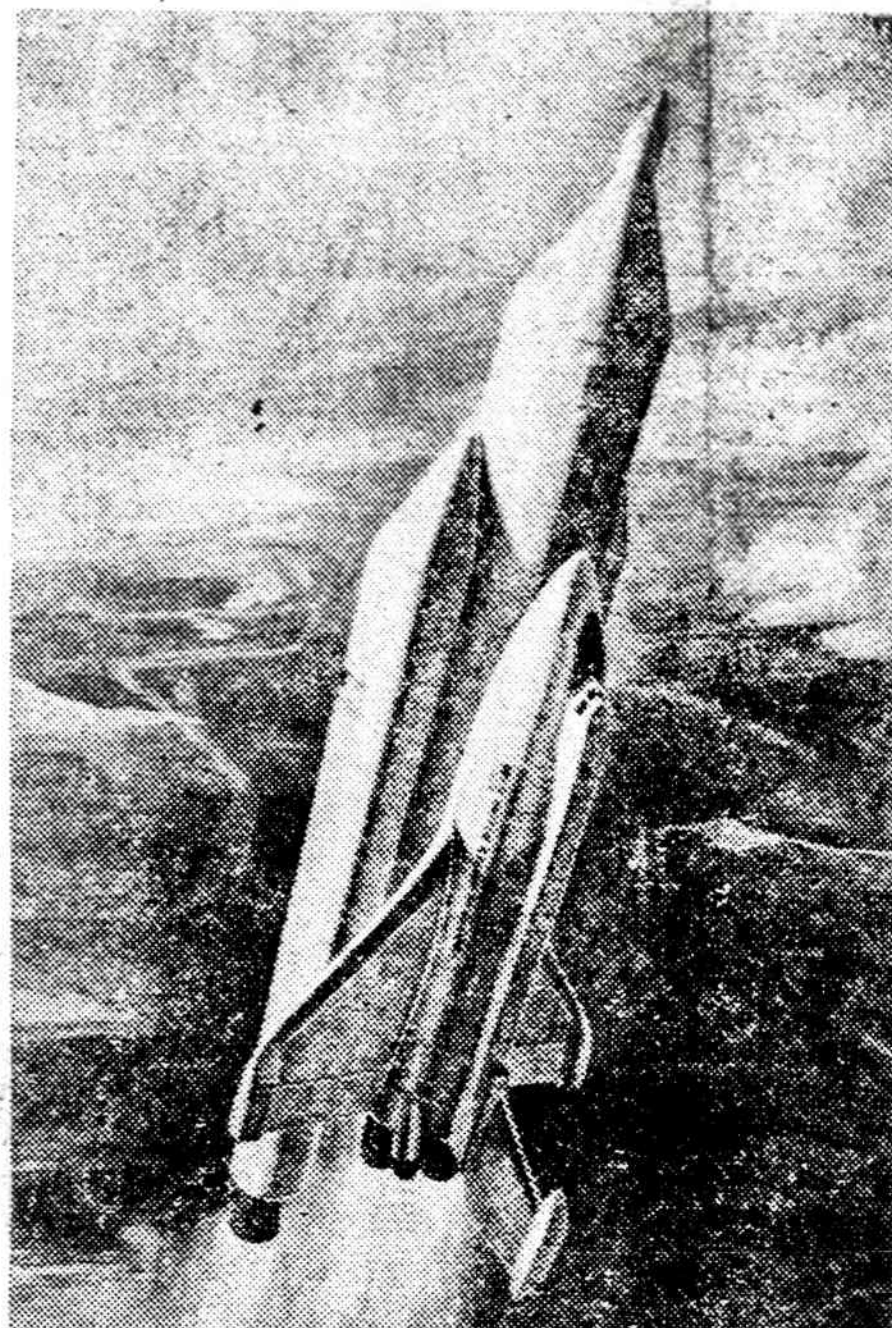
LONDONAS. — Lordas Shmwell, buvęs britų darbiečių gynybos ministras, vedė žmoną. Jis yra 87, o nuotaka 70 metų.

BELGRADAS. — Sovietų inžinieriai padės Vengrijai pastatyti pirmą vengrų branduolinę elektros jėgainę, praneša Jugoslavijos spaudos agentūra.

ČIKAGA. — Žemės ūkio departamento pareigūnai, džiaugdamiesi, kad nukrito mėsos kainos, pranašauja, kad rugsėjo mėn. jos vėl pradės kilti.

je amerikiečiai investavę daugiausia — apie 80%. Pusė visų kasyklų yra amerikiečių nuosavybė ir beveik visa automobilių pramonė valdoma Amerikos. Amerikiečiai Kanadoje valdo 700 biznio bendrovių.

Naujas įstatymas leis vyriausybei uždrausti biznio bendrovių pardavimą užsieniečiams, jei vyriausybė nematys specialios naudos Kanados interesams.

Pabaigus mėnulio tyrinėjimo programą, Amerikos mokslininkai pradės naują — erdvės stočių statybą ir konstrukciją susisiekti su tomis stotimis raketos, kurios galės pačios sugrįžti į žemę. Šiame piešinyje tokia raketa ir parodoma.

PIRMINIŲ RINKIMŲ REZULTATAI

CLVELANDAS. — Pirminiai rinkimai toliau smarkiai išsioja demokratų partijos kandidatus į prezidentus. Iš pirminių rinkimų jau pasitraukė atstovas Mills, meras Lindsay, sen. Muskie. Po Ohio ir Indianos balsavimų antradienį ir sen. Jacksonas pareiškė, kad jis žengs sen. Muskie keliais, daugiau kampanijos pirminiuose balsavimuose nebeves, tačiau ir toliau liks kandidatu. Konvencijoje gali daug kas atsitikti, pareiškė sen. Jacksonas.

Indianoje daugiausia demokratų balsų laimėjo sen. Humphrey — 46%. Po jo seka Alabamos gubernatorius George Wallace su 42%. Sen. Muskie čia gavo apie 80,000 balsų, nors jis ir pasitraukė iš varžybų.

Ohio rinkimuose pasitaikė daug netvarkos. Clevelande buvo daug sugadintų balsavimo mašinų, kai kurios būstinės pritrūko balsavimo lapų, kitos neturėjo elektros srovės, reikalingos mašinoms operuoti. Kandidatams pradėjus skystis, federalinis teismas pratęsė balsavimo laiką, nuo 6 val. po pietų iki vidurnakčio. Todėl tikrų rezultatų šiuo metu dar neturime, nors paskutinėmis žiniomis, abu senatoriai Humphrey ir McGovern gautais balsais pasidalinę beveik per pusę, su sen. Humphrey vedančiu oponentą 13,000 balsų. Abu senatoriai rinkimų rezultatais džiaugiasi.

Iki šiol, nežūrint kai kurių pralaimėjimų, stipriausių demokratų kandidatų laikomas sen. Humphrey. Antradienį Michigano valstijos darbo unijų centras paskelbė savo pritarimą H. Humphrey kandidatūrai. Jis esąs daugiausia patyręs politikas iš visų demokratų kandidatų. Sen. Humphrey yra buvęs didelio miesto meras, kongresmanas, senatorius ir viceprezidentas. Todėl Michigano darbo unijos jį pasirenkančios savo kandidatu.

Alabamos rinkimuose gubernatorius Wallace buvo išstąs savo kandidatus prieš reguliarią tos valstijos demokratų partijos mašiną, kuri jo nelaiko demokratu. Wallace atstovai laimėjo daugumą delegatų į demokratų konvenciją. Indianoje Humphrey gavo daug negrų balsų, tačiau Lake apskrityje, kur gyvena ir daug baltų darbininkų, geriausiai pasirodė Wallace. Jis demokratų kandidatams dar pridarys daug nemalonumų.

VĖLIAUSIOS ZINIOS

◆ Pentagonas siūnia į P. Vietnamą karinę delegaciją, kad ji susipažintų su padėtimi ir sužinotų, kuo Amerika galėtų padėti Saigono vyriausybei gintis.

◆ Paryžiaus laikraštis paskelbė, kad Amerika siūlanti š. Vietnamui septynių dienų paliaubas Vietnamo kovose. Valstybės departamentas tą žinią neigia, sakydamas, kad tai Hanojaus bandymas sukirsti Ameriką ir P. Vietnamą.

◆ Iš Hue miesto panikoje bėga civiliai, o kareiviai plėšia ir degina namus.

◆ Ohio kongresmanas reikalauja, kad Ohio pirminiai rinkimai būtų paskelbti nelegaliais ir būtų pakartoti.

◆ Idaho valstijos sidabro kasykloje kilus gaisrui žuvo daug darbininkų, tačiau tikras skaičius vakar dar buvo nežinomas. Degančioje kasykloje buvo likę 77 žmonės, iš jų penki tikrai buvo žuvę nuo dūmų, apie 100 pavyko išgelbėti.

◆ Airijoje buvo sužeisti penki asmenys, jų tarpe du britų kareiviai.

◆ Turkijos keleivinis lėktuvas su 61 asmeniu buvo priverstas skristi į Bulgariją, tai jau antras turkų lėktuvo pagrobimas per trejus metus.

◆ Fidel Castro pradėjo ilgą kelionę po užsienio šalis. Jis aplankys Gineją, Alžirą, Bulgariją, Rumuniją, Lenkiją, Rytų Vokietiją, Vengriją ir Čekoslovakiją, prieš važiuodamas į Sovietų Sąjungą.

◆ New York'e apkaltinti 24 policininkai, kurie per eilę metų ėmė iš biznio įmonių "apsaugos pinigus" ir surinko apie milijoną dol.

Rinkimai okupuotoj Jordano žemėje

BETLIEJUS. — Izraelio okupuotoje Jordano žemėje įvyko savivaldybių rinkimai, kuriuos griežtai pasmerkė palestiniečių organizacijos. Arabai partizanai grasino nužudyti ne tik tuos, kurie išstatė kandidatūras į miestų valdybas, bet grasino ir patiems balsuotojams. Iš viso rinkta 108 miestelių savivaldybės, kandidatų buvo 197.

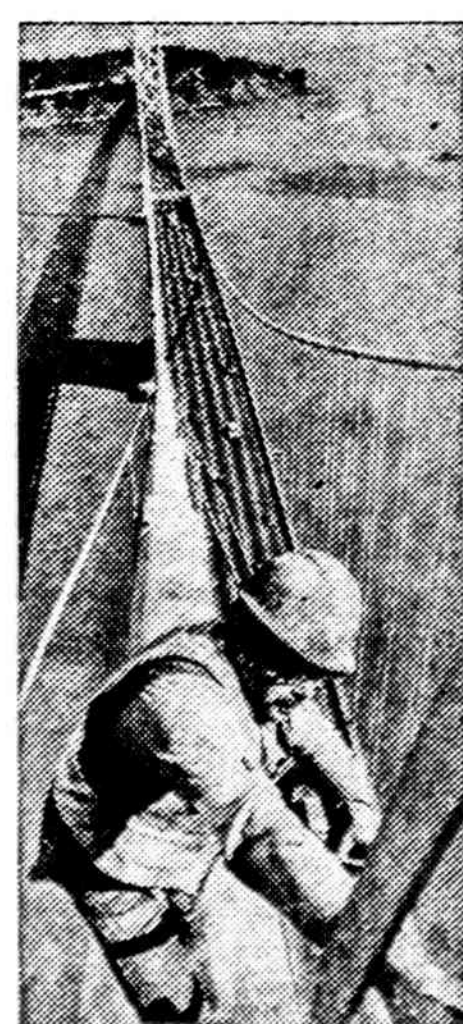
Rinkimai praėjo ramiai ir juose dalyvavo nemažas skaičius arabų. Pagal toje srityje tebeveikiančius Jordano įstatymus, balsavimo teisę turi tik 10,587 namų ar žemės savininkai, mokesčių mokėtojai. Moterys ar palestiniečiai be nuosavybių balsuoti negalėjo. Hebrono mieste tebuvo vienas kandidatas į mero vietą — šeikas Ali Jabari, kuris tą miestą tvarko jau 32 metai. Jis buvo perrinktas.

Izraelio okupacinė valdžia neslepia pasitenkinimo, kad arabai parodė kooperavimą su okupacine valdžia. Rinkimus buvo pasmerkęs ir Jordano karalius Husseinas, pavadinęs rinkimus Izraelio planu tęsti okupaciją ir sustiprinti savo valdžią arabų teritorijoje.

Siūlo Tarptautinę diplomatų apsaugą

ŽENEVA. — Jungtinių Tautų Tarptautinėje Teisių komisijoje amerikietis pasiūlė tarptautinę sutartį, kuri numatytų bausmes diplomatų pagrobėjams, užpuolėjams kaip tarptautiniams nusikaltėjams. Tokia sutartis, jei ją pasirašytų visos valstybės, apsaugotų diplomatus Pietų Amerikoje, kur visa eilė buvo teroristų pagrobti ir nužudyti.

Tokius nusikaltėjus, pagal turimus diplomatų apsaugos įstatymus, dabar baudžia valstybės, kurios teritorijoje nusikaltimas įvyko. Pagal naują pasiūlymą nusikaltėlius galėtų bausti ta valstybė, kurios diplomatas buvo užplutas ar ta, kur nusikaltėlis slapstėsi. Įstatymas numato automatinę ekstradiciją. Tas pats tarptautinis įstatymas saugotų vizituojančias valstybių galvas ir vyriausybės narius.

Dažyti kambario sienas ar garažą nėra malonus darbas, tačiau šis dažytojas dirba dar sunkiau — jis dažo San Francisco — Oakland Bay tiltą, kabdamas 300 pėdų virš vandens paviršiaus.

PRALAIMĖJIMAI ŠIAURĖJE VEIKIA PIETŲ VIETNAMO KAREIVIŲ MORALĘ

SAIGONAS. — Nuotaikos Pietų Vietname pablogėjo. Net vyriausybės nariai kalba, kad teks ieškoti su komunistais kompromiso. Kritus Quang Tri miestui, tarp jo ir Hue miesto nėra jokių natūralių gynybos pozicijų. Kariniai ekspertai kalba, kad priešų jėgos persigrupuos ir Hue miestą puls savaitės laikotarpyje. Prezidentas Thieu supykęs pašalino I-mojo korpuso vadą generolą Lem, kuris vadovavo šiaurės frontui. Jo vieton paskirtas gen. Truong, buvęs 4-tos karinės apygardos vadas Mekongo deltoje. Prezidentas pašalino ir 3-čios divizijos vadą gen. Vu Van Gai, kuris palikęs kareivius Quang Tri mieste, pats su šeima išskrido helikopteriu. Kur jis yra, niekas nežino.

Sekretorius Rogers išvyko į Europą

REYKJAVIKAS. — Valstybės sekretorius Rogers, sustojęs Islandijoje, pakeliui į Europos sostines, pareiškė viltį, kad greit bus baigta sutartis tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, liečianti puolimo ir gynybos raketų apribojimą. Laukiama, kad pirma strateginių ginklų suvaržymo sutarties dalis bus pasirašyta Maskvoje, kai ten lankysis prezidentas Nixonas.

Sekretorius Rogers važiuoja į Londoną, Briuselį, Boną, Paryžių ir Madridą. Jis paaikšins tų valstybių vyriausybėms apie prezidento Nixono kelionės Maskvon planus ir apie numatomus pasitarimus su Kremliu "vadais. Sekretorius kelionėje užtruks iki gegužės 10 d.

Atidėjo Brandto sutarčių debatus

BONA. — V. Vokietijos kancleris Brandtas šešias valandas tarėsi su opozicijos partijos vadais dėl padėties žemuose parlamento rūmuose, kur pradeda mas svarstyti sutarčių su sovietais ir Lenkija likimas. Balsai bundestage taip pasiskirstė, kad vyriausybė negali sutarčių praveisti. Praėjusį penktadienį balsuojant dėl vyriausybės biudžeto balsai skilo 247-247. Socialdemokratai negalėję praveisti savo sumanymų, tačiau ir opozicija negalėtų tokioje padėtyje valdyti, jei valdžią ir paimtų.

Bonos sluoksniai kalba, kad sutarčių klausimas bundestage atidėtas dviem dienom ir debatai prasidės penktadienį. Iki to laiko Brandtas tikisi rasti krikščionių demokratų atstovų tarpe nors kelis tokius atstovus, kurie pritaria jo rytų politikai. Kai kurie opozicijos nariai pritaria santykių su sovietais pagerinimui ir ypač Berlyno klausimų išsprendimui. Jie žino, kad sutarties atmetus, komunistai vėl pradės spaudimą Vakarų Berlynui.

Kancleris Brandtas nori susitarti su opozicija ir padaryti bendrą pareiškimą, kuriuo būtų nurašinami tokie vokiečiai, kurie galvoja, kad sutartys "paroduoda vokiečių interesus". Kartais toks bendras abiejų partijų pareiškinys neturėtų įžeisti Maskvos.

NEW YORKAS. — Fotografai Ronald Galella, kuris buvo teismu skundžiamas ponios Kennedienės-Onnasis už nuolatinį persekiojimą, dabar skundžiamas ir JAV vyriausybės už tai, kad jis trukdo darbą slaptos tarnybos vyrų, kurie saugo buvusio prezidento vaikus.

LONDONAS. — Anglijos bažnyčios sinodas svarsto ar susijungti su metodistais.

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

L. Šepetys apie J. Juodžio paveikslus

ernai okupuotos Lietuvos Pergalės žurnale Lionginas Šepetys paskelbė ilgą straipsnį apie lietuvių išeivijos dailę, pavadintą "Lietuvių dailė svetur". Ji persispausdino šių metų pradžioje, regis, kiek sutrumpinę Akiračiai ir ištisai Naujienos. Abiejų laikraščių redaktoriai savo prierašuose skaitytojus įspėja jog ne su viskuo, ką L. Šepetys rašo, reikia sutikti. Ypač atkreiptas dėmesys į A. Varno kūrybos surėkinimą. Kai kurie dailininkai (pav. M. Šileikis) vėliau patys atsiliepė. Laukiau, gal kas atslieps, protestuos ir dėl L. Šepetio blyvų, kur įvertinama Jurgio Juodžio kūryba. Bet iki šiol neteko jokio protesto skatyt.

Rašydamas apie kaikiurių jo nuomone menkaverčių dailės parodų dalyvių bei organizatorių diletantizmą, blogą skonį, pavyzdžiu nurodo J. Juodį. Cituoj:

"Ryškus tokios dailės pavyzdys — buvusio teatro ir kareivinių dekoratorių J. Juodžio kūryba. Jo paveikslai — neperdedant — nuovadų valdininkų skonio: čia lekia, skrieja riestasprandžiai žirgai, žygiuoja, sėdi stumbrų ragais pasipuošę senovės riteriai, kunigaikščiai, o jiems moja Vilniaus katedros fone stovinčios ilgakasės merginos, pokario metų nacionalistiniai banditai (m. p. A. N.). Ir viskas čia — merginų prijuostės, puošnūs banditų mundurai (m. p. A. N.), žirgų žaslai — išpuosta buržuazinės valstybės re-

galėjomis, lietuviškų audinių tulpėmis..."

Kokio čia nepraustaburnio blasfemijos apie "nacionalistinius banditus"? Koks tipas tas Lionginas Šepetys? Dailė studijavęs politrukas, su naganu už dėbato aulio? Maskvos šnipas, su "diplomatinėmis" misijomis atsiųstas į Vašingtoną, ar į Jungtines Tautas Niujorke ir paskui apkelia, apšniukštinėjęs, apuošęs visą lietuviškąją išeiviją? Ai, netikėsite! Ogi "tarybinės" Lietuvos ministras. Ministras? Tai gal saugumo ministras? Ai, ne, ne! KUL-TŪC-ROS! Taigi, taigi: kultūros ministras! Ir jis "nežinojo", kad Pergalė su jo straipsniu pasieks laisvąjį pasaulį? Ak, ponas draugas ministras gal nežinojo, kad tie, kuriuos Maskva pravardžiuoja banditais, bus gyvi ir tuomet, kai visi šepetiai nudils, pavirs į dulkes? O jeigu ponas draugas ministras kalba šiuolaikiniais režimo terminais, tai iš kur jis ištraukė tokį nebuvėlį daiktą, kaip Vilniaus katedra? Vilniaus katedros terminas juk viešajame režimo žargone lygiai neegistuoja, kaip neegistuoja laisvės kovotojų, arba partizanų terminai. Jeigu ponas draugas ministras (atsiprašau, kultūros ministras) būtų nors truputį žodinės kultūros pašais, tai galėjo bent mįško broliais tuos "banditus" pavadinti, ką dabar daro visa eilė kultūringesnių pavergtos Lietuvos rašytojų.

Antra vertus, L. Šepetys savo ilgame straipsnyje teisingai jo tik kelias dešimtis pavadžių. Tik pačias svarbiausias. Ieškui aš kelių mažiau žinomų dai-

lininkų, bet jo rašinyje neradau. Kodėl tad 18 skilties eilučių paskirti kažkokiam "kareivinių dekoratoriui"? Atsakymas baisiai aiškus: Jurgio Juodžio "banditai", "Vilniaus katedros" ir "ilgakasės merginos" režimo fanatikus nervuoja, juos siutina. Mes laisvėje pripratę prie komercinio meno, prie reklamos, Jurgio Juodžio paveikslus galime vadinti reklamais, ta prasme, kad, tai yra lietuviško patriotizmo reklama. O tokio žanro reklamos mes tikrai nedaug turime.

Jurgis Juodis su savo tapybos darbais Detroito Lietuvių namuose viešs gegužės 6-14 dienomis. Parodą rengia Lietuvių Fondo Detroito vajeaus komitetas. Kultūros ministro Liongino Šepetio pagarsinta, tikiu, paroda bus sėkminga.

Kongresui aukas renka pats jaunimas

Artėjančiam Antrajam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui reikės daug lėšų. Ypatinai daug kainuos atstovų iš kitų šalių bei kontinentų transportacija, viešbučių bei posėdžiams patalpų nuomos, stovyklos, leidiniai ir visa eilė kitų dalykų. Sudaryta kongreso išlaidų sąmata sukasi apie pusantro šimto tūkstančių dolerių. Dr. Juozo Kazicko pastangomis vienu ypu sutelkta daugiau kaip trisdešimt tūkstančių suma, sudaro tik apie 20%. Lėšų telkimas Kongresui dabar yra paskirstytas panašiai, kaip ir Lietuvių Fondui — kiekvienas JAV ir Kanados didesnis lietuvių telkinys gavo tam tikrą kvotą.

Iš Detroito Kongresas tikisi nemažiau penkių tūkstančių dolerių. Tai nėra didelė suma, nes

Paulius Klevinas, 14 m., gyv. Kanadoje, Toronto priemiesty Mississauga, New York'e įvykusiose stalo teniso 15-17 m. klasių varžybose laimėjo pirmą vietą. 17-mečių klasiėje jis nugalėjo Dan Seemiller iš Pittsburgh'o, o 15-mečių Mike Velliete iš New York'o. Šio laimėjimo proga vienas Toronto laikraštis rašė: "The brightest new star on the table tennis scene is 14-year old Paul Klevinas of Mississauga". Lietuviukas Paulius yra jauniausias sūnus naujųjų ateivių Zitos (Vanagaitės) ir Jono Klevinų, tėvas Jonas Klevinas yra Pauliaus treneris.

į Vasario šešioliktosios minėjimus susirinkę tautiečiai sunašė apie keturius tūkstančius. O juk į minėjimą toli gražu ne visi, tai yra ne visų šeimų atstovai ateina. Jeigu patys aktyvieji Detroito bei apylinkių lietuviai, kurių yra gerokai per 500 šeimų, paaugutų tik po 10 dolerių, reikalas būtų išspręstas. O kad dabar dešimkė yra tik dviejų valandų uždėdarbis, tai visi žinome. Gi jaunimo kongresai tik kartą per šešerius — septynerius metus tebus.

Detroito aukų rinkimo Kongresui naštą pasiėmė pats jaunimas. Jau praėjusį rudenį studentai sudarė komitetą, o neseniai išsirinko aukų rinkėjus. Jie yra: Liucija Garliauskaitė, Regina Garliauskaitė, Kastytis Karvelis, Linas Mikulionis, Jonas Nakas, Viktoras Nakas, Antanas Paškus, Robertas Selenis, Algis Skrebutėnas, Irena Sveticaitė ir Karolė Veselkaitė.

Balandžio 1 d. posėdyje jaunieji rinkėjai Detroito ir priemiestius "pasidalino", suskirstė į dešimtį ar vienuolika rajonų. Nereikia nė kalbėti, kokie dideli tie rajonai. Pagal Balfą ar kuriuos kitus sąrašus, rinkėjai jau pradėjo lankyti tautiečių namus. Neapsunkinkime jų darbo, neverskime jų lankytis po kelius kartus, auką atiduokime tuojau, kai tik jie apsilankys. Kuris rinkėjas kurį priemiesį, ar kurią pašto zoną turi, girdejoms ir dar keletą kartų girdeime per lietuviškas radijo transliacijas.

Lietuvių Centro statybos vėl buvo užkliuvusios

Jeigu viskas būtų eję kaip patepta, Dievo Apvaizdos bažnyčios ir Lietuvių Centro rūmų statybos turėjo prasidėti maždaug apie Velykas. Pradžią sutrukdė kai kurie rangovai, pareiklavę didesnio atlyginimo. Reikėjo vėl skelbti varžytynės, vėl persvarstyti naujų rangovų pasiūlymus, pasirašyti naujas sutartis. Visas reikalas buvo užbaigtas balandžio 5 d. Dabar ir vėl laukiama kurijos patvirtinimo. Kelias dienas ar savaites reikės laukti, tuo tarpu dar nežinau.

Piniginis vajus statyboms, kad ir vėl kiek prislopintas dėl naujo statybų uždelsimo, eina pirmyn gana sklandžiai. Iki balandžio 10 d. jau buvo gauta apie 89,000 dol. sumai pasizadėjimų, o įmokėjimų iš pasizadėjusių gauta apie 56,000 dol. Be abejo, kai jau statybos prasidės, pagyvės ir vajeaus veikla.

Baisusis Birželis

Dalyvaujant latviams ir estams, bus paminėtas birželis 11 d. Mercy kolegijos McAuley auditorijoje. Meninę dalį atliks tautinių šokių ansamblis Šilainė ir Windsorio lietuvių kvartetas Aušra.

Folk dancers visit Dearborn Heights

Tokia ketvirčio mėn. raidžių antraštė juodaodis Detroit News

ROCKFORD, ILL.

Mirė Angelina Stankus

Skaudi žinia pasiekė Rockfordą, kad mirė sena mūsų senos kartos lietuvė Angelina Stankus, suaukusi 74 metų. Gimė ir augo Lietuvoje, atvyko į šią lais-

reporteris Henri E. Wittenberg paskelbė 73 eilučių straipsnį apie šilainės viešnagę Detroito dienraščio balandžio 10 d. laidoje. Tai buvo žurnalisto interviu su Grandinėles garsinio vadovo Ingrida Baubliene rezultatas. Šis straipsnis Detroito daugelis matė ir, su lietuvišiais susitikę, komentavo.

Vis dėlto, žadėję dalyvauti TV atstovai, pažado neišpildė. Neįsidėjo Detroit News ne Grandinėles šokėjų nuotraukos, o pasitenkino tik šypsanti ponios Baublienės veideliu.

vės šali Ameriką būdama jau na raudonveidė stipri lietuvaite, sukūrė šeimyninį gyvenimą su jaunu Broniu Stankum, užaugino dvį dukteris.

Daugelį metų praleido Rockforde. 1937 metais įstojo į SLA 77 kuopą. Buvo rūpestinga šimininkė, gera savo dukrelių motina.

P. Stankai buvo pavyzdinga šeima. Pasistatė gražius namus prie Rock upės. Dalyvaudavo lietuvių parengimuose. Velionė Angelina buvo pirmoji važiuoti į Naujienu piknikus. Ji turėjo daug draugų Chicagoje. Dukrėlės kaip paukšteliai išskrido iš motinėles lizdo ir globos.

Stankai pasiliko vieni, metal bėgo ir krovėsi ant pečių senatvę ir ligos prisikabino. P. Stankai nutarė permaitinti aplinkybes ir orą, pardavė savo namą išsikėlė į New Mexico valstiją.

apsistoję pas dukterį. Velionė Angelina sustiprėjo, dukrėlė nupirko namus. Tad pasiryžo dar gyventi, bet paslaptingos ligos ir vėl pradėjo ją kamuoti. pagaliau atėmė gyvenimą.

Angelina mūsų miela į Rockfordą neparvažiuos, kur dalį savo gyvenimo praleido, tačiau kita jos dukrėlė ją pasiėmė ir bus palaidota Chicagoje tarpe lietuvių.

Reiškiu gilią užuojautą likusiam jos vyrui Broniui, dukrėlėms ir giminėms. Zvaigkas

SUN CITY, ARIZONA

Atšventė 80 metų sukaktį

Romaldas ir Bronė Gužai, jau keli metai yra pastovūs San City gyventojai.

Š. m. balandžio mėn. 16 d. jo žmona sukvietė draugus ir pažįstamus į Lietuvių Am. klubo patalpas Phoenixe. Romaldui buvo staigmena, kai svečiai pakėlė taures sugiedodami ilgiausių metų, sveikindami jį sulaukus garbingo 80 metų amžiaus. Be gausių vaišių buvo ir meninė dalis. Protarpiais Phoenixo Lietuvių choras vedamas muzikės Onos Metrikienės, padainavo keletą lietuviškų dainų, o viena daina buvo sukurta R. Guzo garbei.

Iki vėlyvo vakaro svečiai vaišinosi malonių šeiminių raginami, ir linkėjo solinizantui dar daug saulėtų dienų.

Iš Phoenixo padangės galia tik tiek pasakyti, kad jau 123 diena praėjo, kaip neturėjome jetaus. Nežiūrint to viso javai ir daržovės puikiai atrodo. E. J.

JURGIS JUODIS

Kar. JUOZAPAVIČIAUS MIRTIS

Aliejus

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusiūdo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavą namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.

PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Bridge over troubled waters.

It's easy to forget that emergencies do happen. And when there is a crisis, you'll need a nest egg to fall back on.

The Payroll Savings Plan is one of the easiest ways to make sure you've something saved for when you need money fast. When you participate in the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside from each paycheck and invested in U.S. Savings Bonds. It's an effortless way to build up a reserve.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5 1/4% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/4%, payable as a bonus at maturity, applies to all

Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Let's hope there are no troubled waters in your future. But remember, emergencies don't always happen to the other guys.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIEŲS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KOVA SU REICHU DEL KLAIPEDOS

Numatoma išleisti nauja Dr. Martyno Anyso knyga

(Tęsinys)

Žuvų pardavimo sunkumai ypatingai padidėjo gubernatoriaus Navako laikais, nes Vokietija, varžydama eksportą iš Lietuvos, taip pat sustabdė ir žuvų įvežimą iš Lietuvos Vokietijon. Ir pasienio kontrolė sustiprėjo, žvejai negalėjo taip lengvai perplaukti į vokiškąją pusę ir ten parduoti vertingesnę žuvį. Ir tame reikale turėjo gelbėti gubernatorius.

Didelė problema buvo tinklų ir virvių kainos ir muitai. Buvo neginčytinas dalykas, kad prieškariniais laikais šitie dalykai buvo daug pigesni. Įvežant juos Lietuvon jie dabar buvo apdedami muitais, nors ir nelabai aukštais. Sumokant muitą, tinklų ir virvių kainos pakilo, o iš kitos pusės nukritus kainoms už žuvį, kainos proporcingai padidėjo. Visų žvejų reikalavimas buvo: atsižvelgiant į jų padėtį muitą tinklams ir virvėms visiškai panaikinti.

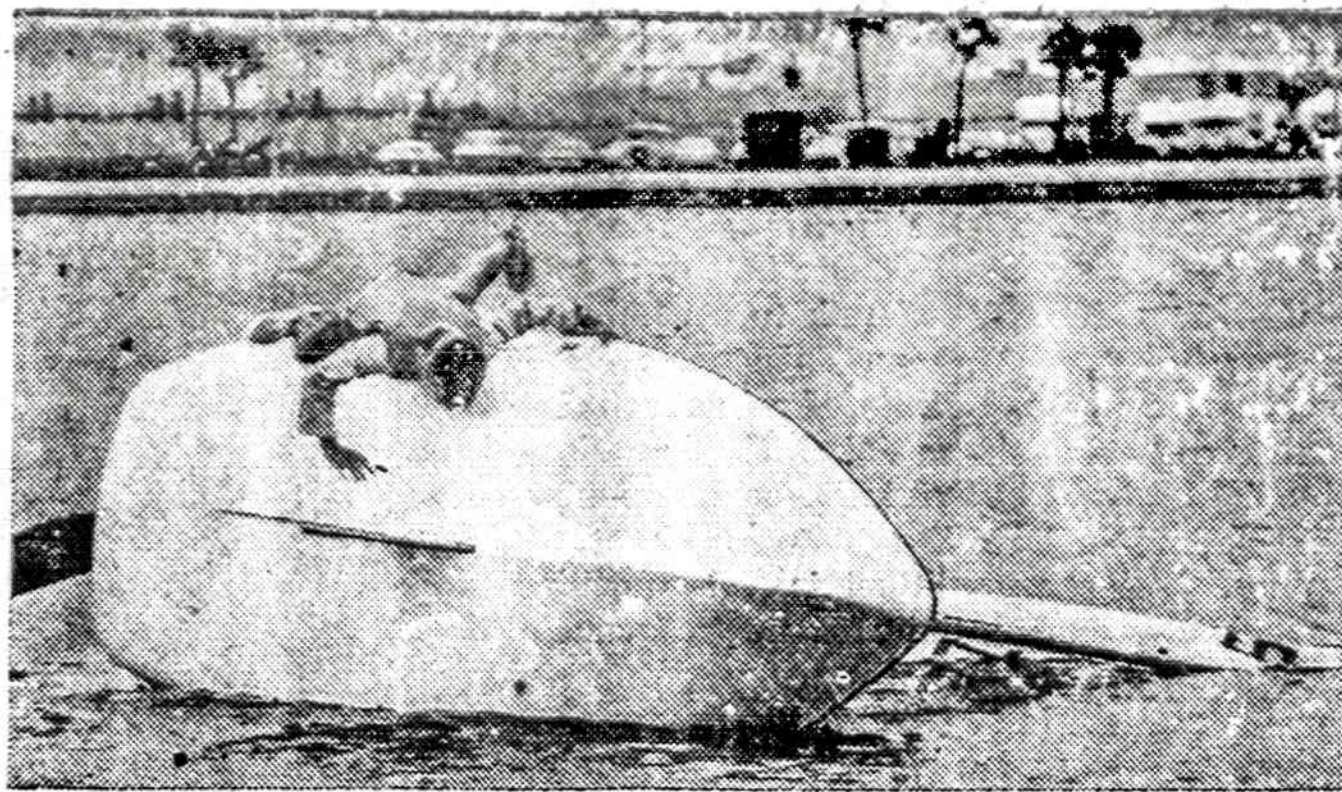
Aš iš savo pusės galėjau ant greitųjų pasakyti, kad Klaipėdoje yra žuvies Bendrovė, daugumoje priklausanti Finansų ministerijai, į kurios valdybą patektį aš esu numatytas. Bendrovės tikslas yra plėsti žuvis rinką pačioje Lietuvoje, praplėsti žuvų rūšymą ir šaldymą, kad ir žuvingame laikotarpyje žvejai galėtų savo žuvį prieinama kaina parduoti. Taip pat plečiamas žuvų rūkymas ir žuvis siunčiamas į tolesnius Lietuvos kraštus. Dėl maitų pašalinimo pa-

žadėjau su gubernatoriumi pakalbėti, kad jis kreiptųsi į Centro vyriausybę Kaune.

Matydami, jog galima pavalgyti ir atsigerti ir kartu su vyriausybės atstovais taip draugiškai pasikalbėti, pamažu susirinko ir dalis rekatų nedalyvavusių žvejų. Kiek degtinės ir krupniko išgėrę ir jie prisidėjo prie debatų. Kiekvienas stengėsi savo tarpe pasireikšti ir mus savo vargais įtikinti.

Kopininkų šnektas ir tautiškas

Savotiška buvo ta kopininkų šnektas, maišyta kuršių, lietuvių ir vokiečių žodžiais. Jie namuose kalbėjo kopininkais, kuršių tarne, maišyta vokiečiais bei lietuviškais žodžiais, bažnyčioje giedojo ir meldėsi lietuviškai, nes jų tarne knygų nebuvo, o įstaigose kalbėjo vokiškai, tą kalbą išmokę mokyklose, o vyrai ją buvo patobulinę vokiečių kariuomenėje. Savo karinę prievolę beveik be išimties buvo atlikę vokiečių karo laivyne. Ir po Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos kopininkai iš inercijos su žvejybos užveidais, su direktorijos ir valdžios pareigūnais, kalbėjo vokiškai, nors kai kurie mokėjo gana gerai lietuviškai, kurią kalbą buvo išmokę veždami savo žuvį į krašto turkus. Prie jų vokiškumo prisidėjo dar faktas, kad ligi Reizgio direktorijos laikų, jos daugumoje buvo vokiečiai. Taip pat plečiamas žuvų rūkymas ir žuvis siunčiamas į tolesnius Lietuvos kraštus. Dėl maitų pašalinimo pa-

Laivui apvirtus, savininkas bandė jį ištiesinti savo svoriu, bet besistengdamas pats įkrito į vandenį.

gio direktorija fišmeisterių pasiskyrė lietuviškai ir kopininkais kalbant. Buvusių žvejų Vėsulą.

Kokio nors specifinio tautiško jausmo kopininkai nerodė. Jiems pilnoje žodžio prasme galiojo romėnų posakis: "Ubi bene ibi patria".

Kuršiais arba latviais jie nesijautė, nors jų tarne buvo latviška. Vokiečiai jie nebuvo nei iš kraujo nei iš papročio. Vokiečių kalbą jie buvo išmokę mokykloje, ją pagilinę vokiečių karo laivyne ir turėdami reikalą įstaigose. Tikrais lietuvininkais jie irgi nesijautė, nors bažnyčioje vartojo mažalietuvišką tarne rašytas knygas.

Žemininkai — lietuvininkai kopininkus išjuokdavo, praverdžiuodavo juos "zageliais" išsi-reiškimu, kurio reikšmė mums jau nebuvo žinoma. Kaimiečiai — lietuvininkai apie zagelius ir jų žemės ūkio negabumų papasakodavo įvairių anekdotų, nes kopininkai — vyrai pažino tik žvejybą, daugiau nieko.

Nidos ir Juodkrantės žvejai daugiau buvo linke prie vokiškumo, nes čia buvo didelis vokiečių vasarotojų įtaka. Daugiau grynumo rodė Pervalkės ir Preilos kaimų gyventojai — žvejai. Bet visame Lietuvos laikotarpyje mažai tapasise kopininkus į lietuviškąją pusę pakreipti.

Vargingas buvo Nerijos žvejų gyvenimas. Lekiančiame jūros smėlėje geriausiu atžvilgiu paauka tik kiek bulvių. Turtingesnieji žvejai turėdavo po karvę, kurią per vasarą ganė už minimalinį mokestį valdiškose kopų ganyklose. Šios irgi buvo liesos, nes vasaros metu mažai teiskrisdavo lietaus. Žvejai todėl turėjo viską pirkti, pradedant svogūnais ir baigiant šieniu. Kiekviena nepasisekusi žvejybos savaitė nekarta pastatė visą šeimą prie tuščio stalo, tuo labiau jeigu vyrai, atvykę į turgų, alkoholiu besišildydami kartais pragerdavo žymią pajamų dalį. Kopininkės, pagal žemininkų nuomonę, buvo blogos šeimininkės, nes gyveno "iš papo į snapą" kaip žemininkai mėgdavo sakyti. Todėl kopininkų — žvejų "alpha" ir "omega" buvo uždario ir pramitimo klausimas.

Bėdėbatuojant sutemo, atėjo naktis. Malonus vėjelis pūtė iš žemininkų pusės. Įkaitęs smėlis tebekvėpėjo vasara. Po skaidrių ir žvaigždėtų dangumi grįžome Klaipėdon. Apkrautas įvairių pageidavimų balastu pasiekiau Lietuvos uostą į platųjį pasaulį.

Sekančią dieną pateikiau gubernatoriui Navakui visus išskeltus klausimus. Prašė jam pateikti formalinę ekspertizę. Nu-stačiau, kad Lietuvos vyriausy-

SKUNDAI VISUOMENEI

Vieną kartą TV komedijos "All in the Family" veikėjas Archie Bunker pasiryžo rašyti laišką prezidentui. Darbą pradėjo su dideliu entuziazmu, bet nebaigė. Jam trūko pagrindinių duomenų ir faktų. Palikdami Bunkerio bei jo žento filosofijas spręsti jiems patiems, žiūrimieji ir savuosius reikalus. Vienu iš svarbiausių buvo ir paliko laiškų rašymas įvairioms institucijoms bei asmenims visokiomis progomis dalyvaujant masinėje informacijoje, bendros opinijos formavime ar atsakant duomenimis ir skelbiamą netiesą apie Lietuvą ir jos žmones. Betgi dauguma tokių laiškų nebuvo baigti ar dėl stokos tikslų žinių nepasiekė tikslo. Todėl atkreiptinas dėmesys į Lietuvių Enciklopedijos leidyklos kreipimąsi:

— Encyclopedia Lituanica II tomas (D - J) baigiamas spausdinti. Gegužės pirmoje pusėje bus siuntinėjamas prenumeratoriams. Kiti tomai ruošiami. Tačiau galutinis EL paruošimas ir spausdinimas vis labiau darosi problematiškas. Ne tik spaudos darbas žymiai pabrangė, bet ir mūsų viltis, kad atsirastų reikiamas skaičius prenumeratorių, nepasiteisino. Lig šiol nepavyko rasti nė 2000 skaitytojų. Ir iš užsilikusių jau atkrito 193. Priežastis nurodo įvairias: vieni mirė, kiti į skurdžias pensijas išėjo, treči pareikšia nebeužtikrinę jokios knygos, dar kiti vaikai, kad ir baigę aukštąjį mokslą, lietuviškais dalykais nebesidomi, ir dar kitaip pasiteisina. Tad turime tikrai trečdajį reikalingų prenumeratorių; trūksta mažiausiai dviejų trečdalių, kad redakcija ir leidykla turėtų bent kuklias darbo sąlygas, ir tą darbą galima būtų tęsti.

Mano giliu įsitikinimu, jei tik pajėgūs rašyti laiškus įvykdytų savo gerus norus ir užsiprenumeruotų Encyclopedia Lituanica kaip medžiagą ir duomenų šaltinį savo laiškam, tai jau susidarytų pakankamas prenumeratorių skaičius. Kartais vienas toks laiškas, atsiėmus norimą tikslą, padarytų daugiau naudos, negu pinigai, išleisti visiems 6 EL tomais. Todėl turėtų rasti atgarsio šie EL leidėjo žodžiai:

— Girdėjome ir tebegirdime dažnus balsus, kad stinga išsasaubės imamas muitas už tinklus ir virves sudaro metams apie 50,000 litų. Tai buvo labai nežymia suma, be kurios Lietuvos valstybė galėjo išgyventi. Gubernatorius pasirašė atitinkamą prašymą ministeriui pirmininkui Tūbeliui, kuris tačiau nedavė jokio teigiamo rezultato. Įvairūs gubernatoriai prašymą pakartojo, bet be teigiamo sprendimo. Ministeris pirmininkas Tūbelis, tai iš fiskalinių, tai iš principinių sumetimų visus tokius prašymus atmėsdavo. Visame 15 metų valdymo laike Lietuvos vyriausybė nepajėgė šito klausimo tinkamai išspręsti.

Kiek teko girdėti, paskutiniuose rinkimuose žvejų dauguma perėjusi į Neumano partijos pusę. Nebuvo ko stebėtis.

(Pabaiga)

maus leidinio informacijai apie Lietuvą, kai prireikia kuriuo reikalu kreiptis į įtakingus asmenis ar įstaigas. Pirmąkartis parodytas entuziazmas, kad toks enciklopedijos leidinis būtų išleistas, atrodo, ėmė ir atvėso, kai paprašėme užpildyti užsakymo lapelius.

Ir vis dėlto nesinori tikėti, kad būtume linke pradėtą darbą, taip visuotinai skatinantį nebaigę nutraukti. Greičiau esame nerangūs, ką sumanę, iki galo baigti. Tik didelėmis pastangomis ir ištverme pavyko išleisti Lietuvių Enciklopediją, ko nė Lietuvoje nespėjome padaryti, ir tuo dabar pasi didžiojoje, dideliu išieivijos kultūrinio laimėjimu laikome. O nedaug reikėjo, kad ir tas darbas būtų buvęs sugriautas.

Jonas A. Šarkus

NAUJI FILMAI

Kaubojai — Amerikos istorija

Kaubojai (lietuviškai nevykusiai vertėmiai ir piemenis) yra ryškus tikrosios Amerikos (J. A. V.) pagrindas. Jie būdingi tik šiam kraštui ir iki šiol jokia kita pasaulio valstybė amerikiečių kaubojų neįstengia jų filmuose pavaizduoti.

Juo tolyn, juo kaubojai darosi įdomesni, įgaudami mokslinės reikšmės.

Vėliausias tos srities amerikiečių filmas "The Culpepper Cattle Co.", kaip skelbiama, yra pagaminta visai autentiškai. Direktoriaus ir rankraščių autorius Dick Richards tris metus rinko nuotraukas ir medžiagą. Tai pir-

mas jo bandymas pagaminti didesnį filmą.

Gyvulių bandą iš Texas į Colorado varo grupė kaubojų, vadovaujama Frank Culpepper'io. Kelionėje įvyksta įvairių nesklandumų, susisaulymų su juos apvogusiais ir pan. žmogaus gyvybė teverta musės. Vyrai buvo tikrai grubūs, nei kiek nekreipdami dėmesio į bet kokius sentimentus. Pagalvoji, kaip nepaprastai išsiginė daugelis amerikiečių vyrų dabar!

Filmas pagamintas, nufilmuotas, parašytas, surežisuotas, suvaidintas gerai, beveik be priekaištų. Svarbiausia rolę turi 16 metų berniukas Gary Grimes, čia kaip Ben Mockridge. Minėta F. Culpepper pergyvena Billy "Green" Bush. Luke (Luke Askew) ir eilė kitų. Visi jie geri, tikri, pasigėrėtinai savo partijos.

Filmas spalvotas. Platina 20th Century Fox Film Corporation. A. Titnagas

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA'!

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA buvo įmanoma šiaip taip verstis vien iš prenumeratorio mokesčio: vieno išleisto tomo prenumeratoras įguldavo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo dėti labai daug pastangų, bet toli gražu nesusidare tiek prenumeratorių, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau I-ji tomas išleistas, aiškėjo, kad vargu ar įsigyvens LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau ieškodami išeities. Štai, to tikslo — prenumeratorių padaugėjimo — siekdami, perėję kovą mėn. kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepimas buvo neįtikėtinai mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visu lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.

Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavimą, kuris tęsis nuo š. m. gegužės 1 iki birželio 30 d.

Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kvikiys, MŪŠŲ LIETUVA, 4 tomai kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862—64 METAIS, 720 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA 639 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 580 psl. kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūšo raštų I t. J. Balio — Lietuvių dainos Amerikoje, J. Šešplaukio — Nemarų žemė L. Dambriūno — Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai, St. Santvaro Atidari langai ir Aukos taurė, A. Vaičiūnaitis — Glusnių daina, A. Rukšos versta Eneidė, V. Slaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis — kaina \$38.00, siūlau \$.....

VARDAS, PAVARDE
ADRESAS

Šią atkarpą prašome išsiųsti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pasiūlytą siūlomą kainą, atsųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 295 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.
Pinigų iš anksto siųsti nereikia.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda skurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
tris mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
tris mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJINIŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Šių vėliavų Zimanui nereikėjo kelti

Honanas Zimanas, Lietuvos komunistų partijos centro komiteto leidžiamo "ideologinio" žurnalo vyriausias redaktorius, parašė straipsnį, kurį pavadino "Tarybinės vėliavos Pabaltijyje". Veik tris dešimtmečius jis redagavo Vilniuje partijos leidžiamą Tiesą, bet prieš porą metų iš partijos dienraščio vyriausio redaktoriaus jis buvo nukeltas į Komunisto redakciją. Beredaguodamas Tiesą, iš Honano jis tapo Henrikas, o paskutiniu metu iš Henriko jis jau tapo Genrikas.

Lietuvoje dešimtmečius gyvenusios ir gerą biznį dariusios žydų šeimos sūnus, baigęs nepriklausomoje Lietuvoje gimnaziją ir studijavęs Kauno universitete stojo rusiško komunizmo tarnybon. Lietuvos komunistų partijos eilėse buvo keli žydų kilmės tautiečiai, jie bendradarbiavo su lietuviais komunistais, bet Honanas arčiau bendradarbiavo su rusais komunistais, negu su lietuviais. Tiesos redaktoriui jį paskyrė rusai, ne lietuviai. Rusams jis padarydavo atskaitą iš vedamo darbo. Rusams komunistams jis ne vieną kartą ir lietuvių komunistus yra apskundęs.

Apie komunistų vėliavų iškėlimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje galėjo straipsnių parašyti tie žmonės, kurie tas vėliavas kėlė. Galėjo rašyti sovietų diplomatai Pozdniakovas arba Dekanozovas, galėjo rašyti Suslovas arba Černiachovskis, bet tikėtai ne Zimanas. Pozdniakovas su Suslovu bent kitiems įsakė, kada ir kur vėliavas kelti, tuo tarpu Zimanas niekad jokios vėliavos niekur nekėlė ir greičiausiai niekad nebėkels. Vėliavai kelti reikia truputį drąsos, o Zimanas savo drąsą rodė tik tai tuo atveju, kai stovėjo prie Tiesos redakcijos durų, o čekistai patikrindavo kiekvieną, kuris drįsdavo įžengti į Zimano kabinetą.

Simtai žydų pačioje Rusijoje kelia laisvės vėliavas. Jie reikalauja, kad Rusijos komunistai leistų žydams išvažiuoti į Izraelį, kur žydai gali laisvai kurti naują gyvenimą ir planuoti ateitį. Tūkstančiai žydų visame pasaulyje, įskaitant ir Ameriką, reikalauja, kad sovietų valdžia išleistų komunistų skriaudžiamus žydus iš Sovietų Sąjungos. Zimanas, baigdamas savo dienas, būtų galėjęs iškelti laisvės vėliavą ir kartu su kitais žydais komunistais reikalauti, kad ir jam leistų išvažiuoti iš sovietinio kalėjimo.

Bet šioiam darbui Zimanas neturi drąsos. Jis žino, kad čekistai laisvės norinčių žydų nebeglosto. Ne vienas

ALGIRDAS PUZAUSKAS

Bendruomenės Tarybos posėdžiai

Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavime Chicagoje balandžio 28 — 30 dienomis gal reikėtų prisiminti ir šį CV savo pranešimą įteikė ir Al. Vaskelis, vicepirmininkas kultūriniam reikalams. Jis aiškiai pripažino, kad sąlygos kultūrinėms pastangoms nebuvo labai palankios. Tos sąlygos apsprendė ne vieną plano pailai. Tame yra nemažai tiesos, kaip ir netgi jo atsisakymą. Vaskelis kalbėjo: "Šia proga gal reikėtų prisiminti ir šį CV gana dažnai metamą kaltinimą, kad dabartinė CV per mažai skiria dėmesio švietimo kultūros reikalams, o per daug kitoms sritims, kaip politinei ir visuomeninei veiklai". Tame yra nemažai tiesos, kaip ir netgi jo atsisakymą.

Sovietų Sąjungos žydais turėjo pereiti per sovietų policijos požiūrius vien tikrai už demonstracijas Maskvoje, Leningrade ir Rygoje. Sovietų policija kamantinėja kiekvieną žydą, kuris drįso pareikšti norą išvažiuoti iš "socialistinės tėvynės". Noras išvažiuoti iš "tarybinių" žmonių valdomų kraštų skaitomas nusikaltimu.

Zimanas žino, kad sovietų policija klausinėja ne tik tai pargiškumus padavusius žydus, bet jį iš viso įtarinėja visus žydus. Tokia yra visoje Rusijoje žimanų įvesta tvarka. Zimanas, bijodamas, kad ir jo nepradėtų kamantinėti, sugalvojo įsteikti rusams straipsniui apie "tarybinių" vėliavų iškėlimą Pabaltijo valstybėse. Tai labai žemas bet kokio kovotojo elgesys. Iki šio mėto rusai naudojo tokiais Zimano patarimais, bet tai dar nereikia, kad šitokiomis priemonėmis Zimanas visą laiką galėtų išsipirkti. Zimanas, klastodamas lietuvių tautos ir net lietuvių komunistų praeitį, tapo didžiausiu oportunistu, bandančiu sovietų policijai prisigerinti, tuo tarpu minėtame straipsnyje šitaip rašo:

"Nesulaikoma kovodami prieš visokio plauko oportunizmą, ypač prieš smulkiaburžuazinį nacionalizmą, revoliucionieriai leniniečiai sukūrė Lietuvos komunistų partiją 1918 metais, Latvijos 1909 m., Estijos komunistų partiją 1920 m. Šioje kovoje išaugo ir užsigrūdino tokie revoliucionieriai, kaip Z. Aleksa-Angarietis, V. Mickevičius - Kapsukas..." (Tiesa, 1972 m. bal. 26 d., 2 psl.).

Kad išvengtų Angarietis likimo, kad jam nereikėtų akmenis skaldyti, kaip skaldė Angarietis, Zimanas klastoja lietuvių tautos praeitį ir su purvais maišo laisvės troškus ir dėl laisvės visą laiką kovojusią ir tebekovojančią lietuvių tautą. Zimanas turėtų atsiminti, kad tikrai laisva lietuvių tauta buvo sudariusi sąlygas jo tėvui dvarą įsigyti, didelių Dzukijos žemės plotus valdyti ir vaikus išmoksinti. Niekas Lietuvoje neklidė Honanui ir kitiems jo broliams baigti aukštuosius mokslus ir gražiai įsikurti, tuo tarpu Zimanas okupantui skundė lietuvių ankštumą, stengiasi lietuviams pakenkti ir dabar. Zimanas žino, kad lietuvių nekencia okupanto, kaip "komunistinio" išnaudojimo nekencia ir sovietų "rojuje" gyvenantieji žydai. Jis minėtame straipsnyje net rašo:

"Būsų neteisinga vaizduoti padėtį taip, kad jaunose Pabaltijos respublikose socializmo statyba vyksta be jokių sunkumų. Visoje mūsų šalyje dar tebėjauciamas praeities atgyvenos". (Ten pat).

Zimanas straipsnį baigia patarimu išbraukti lietuvių tautos įpročius ir tradicijas, "privačiasavininkiską psichologiją" ir nepasitikėjimą kitų tautų žmonėmis. Patarimas rauti lietuvių tautos įpročius Zimanas ne tik nepasitarnauja lietuviams, bet jokios naudos jis nepadaro ir žydams. Šitoks jo elgesys nestiprina pakantės ir meilės laisvės siekiančiai žydų tautai.

pripažįsta vicepirmininkas Vaskelis, pateisindamas tą politinę veiklą "paskutinių metų politiniais įvykiais, kurie išjudino mūsų visuomenę, kur kas daugiau tik šiai, o ne kitai akcijai".

Toliau Al. Vaskelis pripažįsta, kad "mūsų kultūriniai vandenys jau rodo tam tikrus gedimus ir stagnacijos simptomus". O kaip iš to nuosmukio ir apatijos išsikapstyti, yra daugiau negu vienas atsakymas, sako A. Vaskelis.

Baigdamas savo pranešimą, vicepirmininkas Vaskelis kalbėjo taip: "Susumuojant visą dabartinę CV-bos kultūrinės veiklos vienu metu balansą, norisiprisminti vieno Tarybos nario atestaciją, turint galvoje CV kelių mėnesių veiklos rezultatus: "Centro Valdyba yra viena iš silpniausių Bendruomenės istorijoje". Žinoma, tokią atestaciją anaipol nekelti rūpesčių ar nuogastavimų. Bet vienas dalykas tik kelia rūpesčio, ką anas cituotasis Tarybos narys galės pasakyti, kai reikės nusakyti tos pačios CV trijų metų veiklos balansą?"

Šių eilučių autorius, visiškai pritardamas to anoniminio tarybos nario žodžiams, drįsta pridurti, kad CV veikla ir visos Bendruomenės veikla tik tada susilpnėjo, kai bendruomenės vadai ėmė ne tik eikvoti jėgas politinei kovai už Lietuvos laisvę, bet taip darydami nuo Bendruomenės vežimo atstūmė ilgamečius Altos, Vliko ir kitų veiksmų rėmėjus. Prelatas Krupavičius, steigdamas Bendruomenę, įspėjo, kad jona atėdami lietuviai turi palikti partinius bilietus namie. Jis žinojo, kad politika dažnai žmones suskaido ir nenorėjo, kad politiniai ginčai ir nuomoninių skirtumai suskaldytų Bendruomenę. Taip, de ja, įvyko. Bendruomenėje buvo įvesti "mes" ir "jie". Nuo to ir atsirado "stagnacija ir apatija", apie kurią kalbėjo p. Vaskelis.

Kad Bendruomenėje visi jaunosios išėvų kartos lietuviai darniai dirbo tautinius švietimo ir lietuvių išlaikymo darbus, ji buvo stipresnė ir energingesnė. Sunkiai suprantama yra kai kurių mūsų visuomenės veikėjų laikysena Lietuvos laisviniu darbo traktavime. Sakysime tokie Akiraciai, dažnai spausdina kad ir V. Rasteno straipsnius. Jis energingai puola Altą už "mitus" už jo mažai vertinamą politinę Alto veiklą Washingtono. Jei tačiau tuos pačius darbus dirba ne Alta, begima, daug raše apie jo teisei Bendruomenę, Akiraciai ma, apie Lietuvos katalikų nieko čia blogo nežiūrėti. Nei

mitai nei niekas neklidė tokią kėlis, pateisindamas tą politinę veiklą "paskutinių metų politiniais įvykiais, kurie išjudino mūsų visuomenę, kur kas daugiau tik šiai, o ne kitai akcijai".

Toliau Al. Vaskelis pripažįsta, kad "mūsų kultūriniai vandenys jau rodo tam tikrus gedimus ir stagnacijos simptomus". O kaip iš to nuosmukio ir apatijos išsikapstyti, yra daugiau negu vienas atsakymas, sako A. Vaskelis.

Baigdamas savo pranešimą, vicepirmininkas Vaskelis kalbėjo taip: "Susumuojant visą dabartinę CV-bos kultūrinės veiklos vienu metu balansą, norisiprisminti vieno Tarybos nario atestaciją, turint galvoje CV kelių mėnesių veiklos rezultatus: "Centro Valdyba yra viena iš silpniausių Bendruomenės istorijoje". Žinoma, tokią atestaciją anaipol nekelti rūpesčių ar nuogastavimų. Bet vienas dalykas tik kelia rūpesčio, ką anas cituotasis Tarybos narys galės pasakyti, kai reikės nusakyti tos pačios CV trijų metų veiklos balansą?"

Šių eilučių autorius, visiškai pritardamas to anoniminio tarybos nario žodžiams, drįsta pridurti, kad CV veikla ir visos Bendruomenės veikla tik tada susilpnėjo, kai bendruomenės vadai ėmė ne tik eikvoti jėgas politinei kovai už Lietuvos laisvę, bet taip darydami nuo Bendruomenės vežimo atstūmė ilgamečius Altos, Vliko ir kitų veiksmų rėmėjus. Prelatas Krupavičius, steigdamas Bendruomenę, įspėjo, kad jona atėdami lietuviai turi palikti partinius bilietus namie. Jis žinojo, kad politika dažnai žmones suskaido ir nenorėjo, kad politiniai ginčai ir nuomoninių skirtumai suskaldytų Bendruomenę. Taip, de ja, įvyko. Bendruomenėje buvo įvesti "mes" ir "jie". Nuo to ir atsirado "stagnacija ir apatija", apie kurią kalbėjo p. Vaskelis.

Kad Bendruomenėje visi jaunosios išėvų kartos lietuviai darniai dirbo tautinius švietimo ir lietuvių išlaikymo darbus, ji buvo stipresnė ir energingesnė. Sunkiai suprantama yra kai kurių mūsų visuomenės veikėjų laikysena Lietuvos laisviniu darbo traktavime. Sakysime tokie Akiraciai, dažnai spausdina kad ir V. Rasteno straipsnius. Jis energingai puola Altą už "mitus" už jo mažai vertinamą politinę Alto veiklą Washingtono. Jei tačiau tuos pačius darbus dirba ne Alta, begima, daug raše apie jo teisei Bendruomenę, Akiraciai ma, apie Lietuvos katalikų nieko čia blogo nežiūrėti. Nei

mitai nei niekas neklidė tokią kėlis, pateisindamas tą politinę veiklą "paskutinių metų politiniais įvykiais, kurie išjudino mūsų visuomenę, kur kas daugiau tik šiai, o ne kitai akcijai".

Šių eilučių autorius, visiškai pritardamas to anoniminio tarybos nario žodžiams, drįsta pridurti, kad CV veikla ir visos Bendruomenės veikla tik tada susilpnėjo, kai bendruomenės vadai ėmė ne tik eikvoti jėgas politinei kovai už Lietuvos laisvę, bet taip darydami nuo Bendruomenės vežimo atstūmė ilgamečius Altos, Vliko ir kitų veiksmų rėmėjus. Prelatas Krupavičius, steigdamas Bendruomenę, įspėjo, kad jona atėdami lietuviai turi palikti partinius bilietus namie. Jis žinojo, kad politika dažnai žmones suskaido ir nenorėjo, kad politiniai ginčai ir nuomoninių skirtumai suskaldytų Bendruomenę. Taip, de ja, įvyko. Bendruomenėje buvo įvesti "mes" ir "jie". Nuo to ir atsirado "stagnacija ir apatija", apie kurią kalbėjo p. Vaskelis.

Jeį kada Turkijos valdžia išleistų Brazinskus, tai neabėjokime, kad A. Gečys kitame tarybos suvažiavime pranešų, kad Bendruomenės visuomeninių reikalų komitetas "išgelbėjo Brazinskus". Visi tie Gečio pranešimo: "tirtos galimybės, užmegstoti ryšiai, reaguota, lankytasi, išrūpinta, kontaktuoti, išgauta, vesta akcija, dalyvauta, kreiptasi" ir t. t. yra akių muilvinimas, kitų už kvailius laikymas.

A. Gečys ir jo visuomeninių reikalų komisijos "laimejimai" duplikuoja įprastą Altos veiklą. To pavyzdys gali būti ir Vasario 16 minėjimas Kongresė. Alta išrūpino vieną datą, susitarė su kalbėtojais, o po kelių dienų atvažiavę LB vadovai ėmė prašyti kitos datos su kitais kalbėtojais. Tokią "veiklą" visi sąžiningi lietuviai turėtų griežtai pasmerkti, nes po tokių skaldymo demonstracijų Kongresas su jokia lietuvių delegacija nenorės turėti jokių reikalų.

Iš to paties A. Gečio pranešimo patiriame, kad Bendruomenė turi savo ryšinininką Valsybės departamente. O mes iki šiol galvojame, kad Lietuvos reikalams toje įstaigoje atstovauja p. J. Kajeckas? Liaukitės, ponai Gečiai, liaukitės!

Iš to paties A. Gečio pranešimo patiriame, kad Bendruomenė turi savo ryšinininką Valsybės departamente. O mes iki šiol galvojame, kad Lietuvos reikalams toje įstaigoje atstovauja p. J. Kajeckas? Liaukitės, ponai Gečiai, liaukitės!

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdeliulyje parodyta: išimti visas butelėles ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų; nes vaistų su maišymais gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtinu bet kokiame netikėtumui pasirodžius.

FELIKSAS MOTUZAS

DARBAI IR ŽMONES

Kun. Kemešis drąsina susirinkusius, kad pajėgime sėkmingą demonstraciją surengti. Jo galvoje, jei mums tektų tokią protesto demonstraciją ruošti prieš rusus, būtų sunkiau, nes lietuviai komunistai ir jų simpatikai mus boikotuotų. Bet prieš lenkus — ne. Jis irgi neturi lenkams simpatijų už sumušimą Trockio vadovaujamų rusų armijos. Buvo atspėta — Rusijos šalininkai ne tik nepriešino, bet daug dalyvavo demonstracijoj. Sutarta, kad Detroito lietuviai susirenka prie Woodward ir Kirby gatvių. Kur dabar yra Art Institutas, tuosyk dar buvo tuščias sklypas. Iš ten po keturius gretose einaime į miestą ir demonstraciją baigiam vokiečių salėj — Harmony Halę. Nusisamdome triubų būgą. Vienas lietuvis artistas pasižada nupiešti "benerius" su jam pridutais šukiais. Pagrindiniu kalbėtoju sutarta kviesti advokatą Borde — Bagdžiūną iš Čikagos. Kalbės anglų kalba. Pirmininkauti salėje nutarta pakviesti karininką Amerikos armijos, kurio pavardės nebeatmenu. Pirmininkaujantis uniformoje gražiai atrodė estradoje.

Kiek žmonių dalyvavo protesto demonstracijoje nesuskaitėm. Vieni teigė, kad apie 5000, kiti, kad tik pora tūkstančių. Bet demonstracija skaitomą nusisekusia. Woodward gatvę trafikas buvo sulaukėtas

dviem valandom. Einant po keturius greta, linija nusitęsė visą mylią. Daug žmonių stovėjo ant šaligatvių ir skaitė mūsų nešamus plakatus: "Kodėl vilkas piauna eriuką? Dėl to, kad jis alkanas" ir panašiai.

Užgrobus lenkams Vilnių ir padarius Rygoje lenkų — rusų sutartį, paliekant Vilnių lenkams, ir dar už Vilniaus atiduodant lenkams Gudijos žemių ilgą koridorių ligi Dauguvos, atskiriant Lietuvą nuo Rusijos, Lietuvos atstovas Amerikai Jonas Vileišis važinėjo po lietuvių kolonijas, aiškindamas, kad Lietuva dalimi nuskriausta, bet Lietuvos nepriklausomo gyvenimo nesugriovė. Neatsižvelgiant į tai, turime vesti kovą. Ragino, kad Amerikos lietuviai pirktų kuo daugiau lia L. Bonų. Ta proga buvo atvykęs ir į Detroitą.

Mes sandariečiai, atstovą Vileišį pastikome ir surūšėme jam priėmimą dabartiniuose lietuvių namuose. Katalikai prie atstovo priėmimo jau neprisiėjo, ir net į prakalbas ne pats kun. Kemešis neatėjo. Bet antrą dieną, būnant p. Vileišiui Detroito, jis paprašė, kad jį nuvežtume pas kun. Kemešį. Jis vis tiek noris vizitą padaryti. Mums apalankius kun. Kemešį, jis mums "užfundijo" "mišiamo" vyno, bet simpatijų Lietuvos atstovui nerodė.

Tuosyk jau Amerikos katalikai, žinoma ir kun. Kemešis, reikalavo, kad Lietuvos valdžia atstovą Vileišį atšauktų iš Amerikos ir kad atsiųstų krikščionių demokratų žmogų. Tas jų reikalavimas tais pačiais metais buvo išpildytas. Lietuvos atstovą į Vašingtoną buvo atsiųstas Čar-

neckis. Dėl tų permainingų Lietuvos atstovybės Amerikos lietuviuose kilo ideologinis nesutarimas. Kada katalikai džiaugėsi Čarneckiu, tai sandariečiai ir socialistai pareiškė protestą prieš Lietuvos valdžią už pašalinimą be jokios priežasties iš atstovybės Vileišio ir atsiuntimą į Ameriką labai mažai žinomo Čarneckio. Tas nepasitenkinimas greitai atslugo. Naujas Lietuvos atstovas Čarneckis, norėdamas susipažinti su Amerikos lietuvių, važinėjo po lietuvių kolonijas su atstovybės sekretoriu dr. Viniku. Atstovo ir sekretoriaus priėmimą surūšė kun. Kemešis pats vienas, mūsų talkos neprašė. Viešas mitingas buvo tuos dabar esančiuose lietuvių namuose, o vakarienė šv. Jurgio pabažnytiniame rūsyje. Dalyvaudami tuose parėngimuose, pasibėjom kun. Kemešio nepaprastą rūpestingumą, vašingumą ir nuolankumą Lietuvos atstovui Čarneckiui. Kodėl buvo daromas toks didelis nuolankumas atstovui, sužinojome tik vėliau iš dr. Viniko.

Nors kun. Kemešis Detroito turėjo šiltą ir riebą vietą šv. Jurgio parapijoj, bet būdamas idealistas ir Lietuvos patriotas, jis turėjo aukštesnių tikslų ir idėjų. Jis stengėsi per Čarneckį įsipažinti kokio nors darbelio Lietuvos Atstovybėje Vašingtone, kad galėtų tenai lankyti katalikų universitetą, studijuoti kooperaciją ir pasirengti daktaratui, o to pasiekus — grįžti į Lietuvą ir, kaip jis sakėdavo, parvežti "kai ko geresnio už pinigų". Jis tuos savo planus įvykdė.

Dar kun. Kemešius lėbasant Detroito,

atsirado šv. Jurgio parapijoj naujas dvasiškis kun. J. Čižauskas, neseniai baigęs Orchard Lake lenkų kunigų seminariją. Anžius virš 40 metų. Muzikas, buvęs vargonininkas, mokinęs muziką Kaune pas naują ir čia Amerikoje rašydavo kiek ir kompozicijas. Užėmęs klebono vietą, kun. Čižauskas rodė daug energijos, pats kunigavo ir mokinio parapijos chorą, ruošė parėngimelius. Bet po kokių metų kunigavimui, kun. Čižauskas ėmė darytis lyg kokių diktatorių klierikaliu, pradėjo nekėti kitokio įsitikinimo žmonių ir pagaliau net kitų lietuvių kunigų. O kaip tik kun. Čižauskui kunigaujant, tą pačią lenkų seminariją baigė kitas lietuvis kunigas Ignas Boreišis, ir lietuviams Detroito daugėjant, vakarinį miestą dalyje susitvėrė kita — šv. Antano parapija, kurios klebono vietą užėmė tas naujas kunigas I. Boreišis, liberaliausias iš visų Detroito kunigų. Jo iniciatyva pastatė šv. Antano Bažnyčia ant W. Venrhör ir 25-os kampo. Savaimė suprantama, kad nauja bažnyčia senajai daros kompetitorius, o ta kompeticija labai greitai pradėjo augti ir dėl kunigo autoriteto. Naujosios bažnyčios kunigas daugiau išmoksintas, lankęs porą kolegijų prieš įstojant į kunigų seminariją, lietuvis patriotas ir liberališkas.

Kun. Čižauskui pradėjus parapijonus muštavoti, jo parapija pradėjo retėti. Jei kas būdavo atveža naujagimį pas Čižauską krikštijai, tai tuojau jis klausia, ar vaiko tėvai priklauso šiai parapijai. Atsakius, kad ne — "Važiokit namo, nekrikstysit!"

— atsakydavo. Arba, vaiką atvežus, paklausia, ar kūmai priklauso jo parapijai. Atsakius, kad ne — nekrikstysiu, važiuokite namo. Tokiame atsitikime reikią krikštijai pas kitą kunigą, pavyzdžiui, pas kun. Boreišį. Pastarasis krikštija. Iš to kyla pavydys ir skunda vyskupui. Laikui bėgant, šv. Jurgio parapija smulkėjo, o šv. Antano parapija didėjo. Nežinoma, ar dėl nesisekimo, ar kitų priežasčių, kun. Čižauskas nebendradarbiavo ne su viena vietos organizacija. Jei ką veikė, tai tik savo pasloję.

Tuo laiku Lietuvos Konsulas Kalvaitis Čikagoje buvo užsimanęs išleisti Amerikos lietuvių istoriją — albumą ir prašė mane, kad Detroito surinkčiau žinių apie bažnyčias, mokyklas, būtinai įrašytų ir kt. Kartą nuejau pas kun. Čižauską ir pasakiau, kad esu prašomas parinkti žinių planuojamai Amerikos istorijai, ir paklausiau, ar galėčiau gauti iš klebono žinių apie šv. Jurgio bažnyčią ir mokyklą. Jis man kategoriškai pasakė: "Su Lietuvos konsulu aš nieko bendro neturiu ir nenoriu turėti. Aš darau ir žinias išduodu tik vyskupui."

(Būs daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKIŲ
2558 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-2229
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 63rd PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2424 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rez. 388-2238
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadien. nuo 1-5, treči.
ir sekmadi. tikai susitarim.

Rez. GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti iki 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepia — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidentijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi., antradi., ket-
virtadi. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadi. ir sešta-
dieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. R. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2652 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešta-
dieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Rez. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telef. HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Ban-
džių, Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8 Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Venezuelos lietuviai

Naujesiems atėiviams bus
teikiamos pilnos pilietinės teisės

Dar sausio mėnesio 21 d. Ve-
necueloje gyvenantieji europie-
čių kilmės įvairių tautybių natu-
ralizuotieji piliečiai Caracas
mieste buvo suruošę Venezuelos
vidaus reikalų ministeriui
Dr. Lorenzo Fernandez iškilmin-
gą vakarienę, kurios metu mi-
nisteris tarp kitko pasakė...
Stengsiuos jumis (priėmusiuo-
sius Venezuelos pilietybę) su-
prasti ir visomis mano galioje
(kaipo ministro) esančiomis
priemonėmis Jums padėti...

Venezuelos Lietuvių Bendruo-
menę šiame akte atstovavo jos
reprezentantai: kun. Antanas
Perkumas SDB, Henrikas Ga-
vorskas, Luisa Gavorskienė, Sta-
sys Jankauskas, Ona Kukanau-
zienė, Dr. Povilas Dambrava ir
inž. Vladas Venckus.

Lietuvių kolonijos atstovus p.
Vidaus Reikalų Ministrui prista-
tė Bendruomenės pirm. V. Ven-
ckus. Su mūsų atstovais Dr. Lo-
renzo Fernandez nuosirdžiai pa-
sisveikino rankos paspaudimu.

Ir štai maždaug už savaitės
po p. ministro pareikštųjų žo-
džių, visoje Venezuelos spaudoje
spausdinami ilgoki straipsniai,
kad Asociacion Pro-Venezuela,
pradeda pasitarimus su visomis
Venezuelos politinėmis partijo-
mis dėl kai kurių Konstitucijos

ZEMAICIŲ KULTūros KLUBO VAL-
DYBA 1972 METAMS — Pirmininkas
Joseph Skievy, 6601 So. Artesian
Ave., tel. 778-6536; Vicepirmininkas
Frank Padziukas, 6918 So. Artesian
Ave., tel. 778-1624; Nutarimų rast.
Roze Didžiagalviene, 3808 So. Union
Ave., tel. 927-8606; Finansų rast.
Bernice Zengulis, 2535 W. 42 St.,
tel. 347-2879; Izdo globeja Julius
Klimas, 5602 So. Nordes Ave., tel.
588-1592; Kasininkas Lijo Genio-
tis, 2222 West 24 Street, telefonas
376-3980; Korespondentas Joseph
Skievy, 6601 So. Artesian Ave., tel.
778-6536. — Susirinkimai įvyksta
kiekvieno mėnesio trečiadienį,
7:00 val. vak., Hollywood svetainė-
je, 2417 W. 43 St. Nariai priima-
mi nuo 16 iki 50 metų.

ZARASKIŲ KLUBO VALDYBA 1972
METAMS — Pirmininkas Petras Ble-
kys, 7006 So. Rockwell St., tel.
HE 4-9916; Vicepirmininkas Alfon-
sas Cicelis, 7125 So. Whipple St.,
tel. WA 5-6327; Sekretorius — Mi-
kalina Bikiulienė, 1622 So. 50 C.
Cicero, tel. OL 6-3828; Finansų
krektorius — Petras Anaušis, telef.
778-2145; Kasininkas — Emilija Sur-
vila, 5601 So. Monitor, tel. 582-9812.
Direktoriai — Sophie Venco, Bro-
nius Bikiulius ir Povilas Peškaits.

UTENOS APSKRITIES DRAUGISKO
KLUBO VALDYBA 1972 METAMS —
Pirmininkas — K. Stukienė, 7242
So. Francisco Ave., tel. PR 7-8817;
Vicepirmininkas — J. Sulca, 3933
So. Rockwell St.; Kasininkas — Ma-
ry Radziukenas, 6804 So. Artesian
Ave.; Finansų rast. — E. Zengulis,
2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879;
Nutarimų rast. — V. Juska, 5717 S.
Leflin St.; Kontrolės rast. — A. Ra-
dziukenas, 6804 So. Artesian Ave.;
— Susirinkimai įvyksta kas antra
antradienį, 7 val. vak. Hollywood
svetainėje, 2417 W. 43rd St.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIOS
"APSVIETA" VALDYBA 1972 ME-
TAMS — Pirm. Stella Kaulakis, 3247
So. Emerald Ave., tel. 225-3016; vi-
cepir. — Aldona Otis, 3439 West
73 St., tel. 925-9546; Nutarimų rast.
Roze Didžiagalviene, 3808 So. Union
Ave., tel. 927-8606; Finansų rast.
Joana Zelvis, 3551 So. Green St.,
tel. 842-7638; Izdo globeja Frances
Wagner, 3238 So. Green St., telef.
927-8839; Izdininkė Anastazija Va-
landus, 2451 W. 46 St., tel. 927-2197;
Seimininkė Adela Cuprinskis, 3227
So. Emerald Ave., tel. 842-3148. —
Susirinkimai įvyksta kiekvieno mė-
nesio antrą sekmadienį 2:00 val. po
pietų Lietuvių Auditorijoje, 3133 So.
Halsted St. Nariai priimami nuo
16 iki 65 metų.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ
KLUBO VALDYBA 1972 METAMS —
Pirmininkė Estella McNamee, 6151
So. Spaulding, tel. 434-4936; Vice-
pirmininkas Julia Scauskas, 7222 S.
Richmond St., tel. HZ 4-7174; Nu-
tarimų rast. Roze Didžiagalviene,
3808 So. Union Ave., tel. 927-8606;
Finansų rast. Bernice Zengulis,
2535 W. 42 St., tel. 347-2879; Kon-
trolės rast. Josephine Masilionis,
4935 So. Keating Ave., tel. 585-5611;
Kasos globejas Joseph Miksis, 7251
S. Francisco Ave., tel. 778-1740;
Kasininkas Matt Povilaitis, 7050 S.
Maplewood Ave., tel. 434-0267; Ma-
rška P. Masilionis, 4636 S. Keating
Ave., tel. 585-5611; Korespondentas
Estelle McNamee, 6151 So. Spaul-
ding, tel. 434-4936. — Susirinkimai
įvyksta kas kiekvieno mėnesio tre-
čia sekmadienį 1:00 val. popiet Hol-
lywood svetainėje, 2417 W. 43 St.
Nariai yra priimami nuo 16 iki 55
metų.

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ
NAMU SAVININKŲ ORGANIZACI-
JOS VALDYBA 1972 M. — Bacevi-
čius Juozas — Pirmininkas, 6455
So. Kedzie Ave. Tel. 778-2233; Ke-
rellis Albertas — I viceprez., Bag-
džius Juozas — II viceprez.; Sim-
kus Adolfas — III viceprez.; Sta-
kenas Antanas — Sekretorius,
2651 W. 72nd St. Tel. 737-4662;
Palaiba, Skazy — Sekretorius pa-
vad. ir lietuvių koresp., Ueifis,
Adomas — Kasininkas — Izdininkas:

(Carta Magna) straipsnių pe-
pildymo ar pakeitimo natu-
ralizuotųjų venezueliečių naudai.
Kaip pav. naturalizuotieji ve-
nezueliečiai turi teisę ne tik rink-
ti, bet ir būti renkama į Parla-
mentą (Congreso Nacional);
gali būti skiriami ar kviečiami
diplomatinė tarnybon įvairioms
pareigoms kaip viduj, taip ir už-
sienyje; nedaryti jokių klūčių
stojančiams ir Karo mokyklai ar
Karo Akademijai, jeigu tik at-
tinka bendriesiems Krašto ap-
saugos ministerijos nuostatomis
ir t. t. V. V.

BRAZILIJOS LIETUVIAI

Iš Rio de Janeiro
Rio kolonijos didžiausia pro-
blema yra mažas mūsų tautie-
čių skaičius. Negalime delto or-

CHICAGOS L. DRAUGIJŲ 1972 M. VALDYBOS

LIETUVIŲ ZAGARĖS KLUBO VAL-
DYBA 1972 METAMS — Pirmininkas
Paul Masilionis, 4636 So. Keating
Ave., tel. 585-5611; Vicepirminin-
kas Rose Didžiagalvis, 3808 S. Union
Ave., tel. 927-8606; Nutarimų rast.
Joseph Keturaks, 4436 So. Califor-
nia Ave., tel. 525-2553; Finansų
rast. Herman Danta, 4405 So. Wash-
tenaw Ave., tel. 847-2774; Kontrolės
rast. Josephine Masilionis, 4636 So.
Keating Ave., tel. 585-5611; Izdininkė
Adelia Sankus, 2520 W. 85 St., tel.
476-6399; Korespondentas Antanas
Jusas, 2030 W. 23 St., tel. 927-8898;
— Klubo susirinkimai įvyksta kiek-
vieno mėnesio ketvirtą sekmadienį,
1:00 val. popiet Hollywood svetai-
nėje, 2417 W. 43 St. Nariai priima-
mi nuo 16 iki 50 metų.

ERZVILKO KLUBO VALDYBA 1972
METAMS: Pirmininkas — Benedek-
tas Jurėnas, 4720 So. Hamlin Ave.,
tel. LA 3-8897; Vicepirmininkas —
Antanas Jusas, 2030 West 23rd
St., tel. 927-8898; Nutarimų rast.
— Estella McNamee, 6151 So. Spaul-
ding, tel. 434-4936; Finansų rast.
— Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd
St., tel. 347-2879; Izdininkė — He-
len Vengeliuskienė, 4500 So. Tal-
man Ave., tel. VI 7-0743; Korespon-
dentas — Antanas Jusas, 2030 W.
23rd Street, tel. 927-8898. — Susir-
inkimai įvyksta kiekvieno mėnesio
pirmą trečiadienį, 8 val. vak. Hol-
lywood Inn salėje, 2417 W. 43rd
Street.

LIETUVIŲ BRIGHTON PARKO MO-
TERŲ KLUBO 1972 METŲ VALDY-
BA: Pirmininkė — Nellie Skulius,
2441 West 70th Street, telefonas
436-0495; Vicepir. Julia Sa-
uskas, 7222 So. Richmond Street,
tel. HE 4-7174; Nutarimų rast.
— Estella McNamee, 6151 So. Spaul-
ding, tel. 434-4936; Finansų rast.
— Bernice Zengulis, 2535 W. 42nd
St., tel. VI 7-2879; Kasos globeja
— Anna Klimas, 7240 So. Fairfield,
tel. 737-4888; Kasininkė — Helen
Vengeliuskienė, 4500 So. Talman
Ave., tel. VI 7-0743; Koresponden-
tė — Estella McNamee, 6151 So.
Spaulding, tel. 434-4936. — Susir-
inkimai įvyksta: pirmą mėnesio ket-
virtadienį Hollywood Inn salėje,
2417 W. 43rd Street, 8 val. vak.

KRAKISKIŲ DRAUGISKO KLUBO
VALDYBA 1972 METAMS — Pirmin-
inkas Motiejus Strumskis, 5920 S.
Maplewood, tel. PR 8-0718; Vicepi-
mininkė Janina Bartkus, 6919 So.
Artesian, tel. 478-0686; Nutarimų
raštininkė Eugenija Strungys, 7129
S. Rockwell St., tel. 476-6174; Fi-
nansų sekretorė Roze Plitkauskienė,
4019 So. Rockwell St., tel. LA 3-0833;
Kasininkas Bronius Bartkus, 6919 S.
Artesian, tel. 478-0686. — Susirink-
imai įvyksta kiekvieno mėnesio tre-
čia sekmadienį, 2:00 val. popiet
ponų Bartkų namuose, 6919 So.
Artesian.

ganizuotis, nei ką nors didesnio
nuveikti. Todėl visas aktyvu-
mas sukasi apie parapiją bei baž-
nyčią. Čia rengiami paminėjimai,
mišios, valės...

Esame todėl giliai paliesti, kai
mūsų gretos mažėja. Tuoj po
naujų Metų automobilio katas-
trofoje žuvo Aleksandra Olga
Telksnytė Peiperienė. Jos sun-
kiai sužeistas vyras dar guli li-
goninėje.

Didelė mįslė supa Rapolo Sa-
vickio, mūsų veiklios Teklės vy-
ro, mirtis. Buvo manoma, kad
Rapolas Savickas, kilęs iš Anykš-
čių, perkūnių trenkus į namus,
žuvo liepsnose. Vėliau paaiškė-
jo, kad taip pat "žuvo" didelei
sumai čekis, brangenybės ir kit-
kas. Atrodo, kad jis buvo nužū-
dytas, o namas padegtas stiprios
audros metu, kad užtuštų visa
"darba". Gražina O. B.

Buvęs futbolio žaidėjas Fred William-
son tapo filmų artistu. Jo pirmas fil-
mas apie juoda kauloju pavadintas
"The Legend of Nigger Charley".

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ
DRAUGIJOS VALDYBA 1972 ME-
TAMS — Pirmininkas Leonas Vasilia-
vas, 7020 So. Rockwell St., telef.
737-2694; Vicepirmininkas: Jonas
Jonikas, 7058 So. Fairfield Ave.,
tel. RE 7-0017; Nutarimų sekretorė
Eugenija Strungys, 7129 So. Rock-
well St., tel. 476-6174; Finansų raš-
tininkas Kazys Ulevičius, 7523 W.
62 Pl., tel. 458-8345; Kasos globeja
ir korespondentė Ona Švirnickienė,
6601 So. Whipple Ave., telef.
HE 4-0290; Kasininkas Peter Vil-
kelis, 2324 W. 71st St., telef. RE
7-4694; Marška Jonas Sulca, 3933
So. Rockwell St., telef. 927-7893.
— Susirinkimai įvyksta kas ketvir-
tą penktadienį, kiekvieno mėnesio
8 val. vak. Hollywood Inn salėje,
2417 W. 43rd St.

JURATĖ - JURATA

Kad Juratės legenda žiliausio-
je senovėje Baltijos pajūriais
plačiai buvo populiarūs ir turėjo
tokį ar kitoki mitologinį pagrinda-
dą, intriguojančią naujieną pra-
nešė Dr. Martynas Anyšas iš To-
ronto, kurios legenda apie Juratę
ir Kastytį buvo Naujienose
perspausdinta praėjus savaitga-
li.

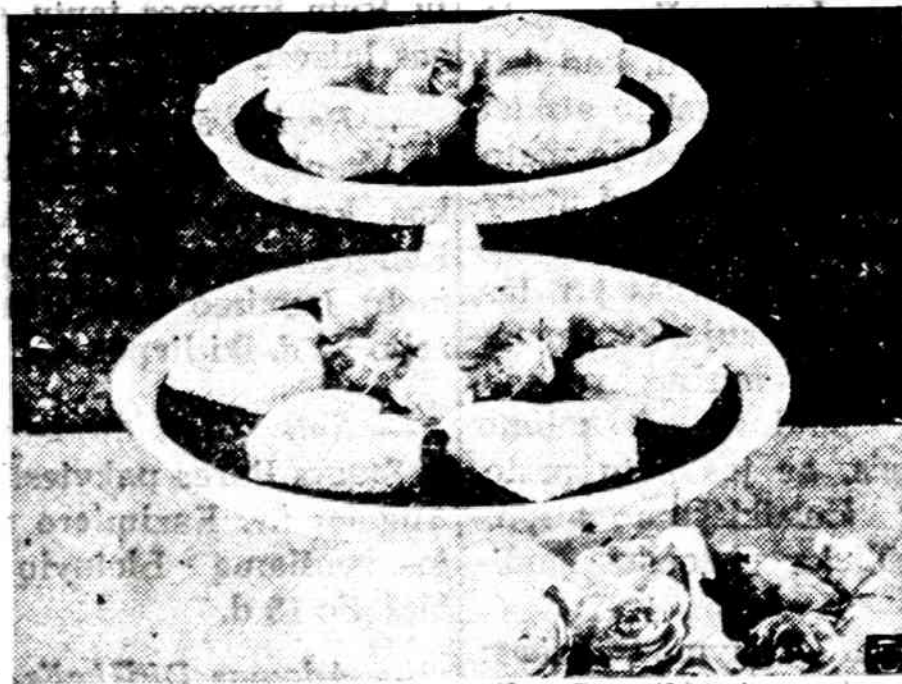
Dr. Anyšas laiškė iš balandžio
29 d. rašo:

Kiek teko sužinoti ir Pome-
ranijos gyventojai, vokiečiai iš-
krausčius, taipogi pažįsta šią
legendą, nes prieš kelis mėne-
sius mačiau lenkų žemėlapyje
Pomeranijos pajūryje naują vie-
tovę, pavadintą "Jurata". Vok-
kiečių laikais tokios vietovės ne-
buvo. Reikia manyti, kad šita
vietovė turi bendrą su minėta
legenda. Stengiuosi surinkti tik-
slausių žinių. Tai tiek tuo reika-
lu.

Susirinkimų ir posėdžių PRANEŠIMAI

— Upytės Draugiško klubo eilinis
susirinkimas įvyks penktadienį, gegu-
žio 5 d. 8 val. vak. Hollywood salėje,
2417 W. 43rd St. Visus narius kvie-
čiame atsilankyti, nes turėsime daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirin-
kimo įvyks draugiškas pobūvis su
vaisėmis. A. Kalys

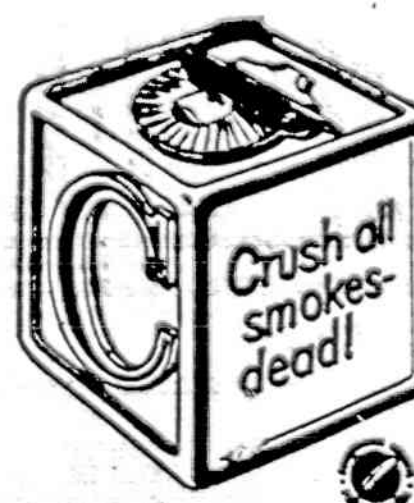
— Lietuvių Moterų Piliečių Lygos
susirinkimas turėtų įvykti sekmadi-
nį — gegužio 7 dieną Lietuvių Audi-
torijoje. Kadangi tą mėnesį yra Mo-
tinių diena, tai susirinkimas neįvyks,
bet bus tik skanus pietis dėl visu-
motinėlių, kurios yra kviečiamos
atsilankyti. Pradžią 1 val. popiet.
E. M. McNamee

Make Sweet Hearts For Sweethearts

Hearts and flowers never go out of style! And when the hearts
are dainty sponge cake sandwiches filled with creamy filling,
they are sure to be right for any sentimental occasion. To make
12 Sweet Hearts, line the bottom of a 1 (15 1/2 x 10 1/2 x 1-inch) jelly
pan with waxed paper. Mix your own favorite jelly roll bat-
ter and spread it into the pan evenly. Bake as directed. Immedi-
ately turn out onto cloth lightly dusted with confectioners sugar.
While cake is still warm, cut out 24 hearts using a cookie cutter.
Spread Creamy Filling on 12 hearts. Top with 12 hearts. Glaze
or dust with confectioners sugar.

Creamy Filling
1/2 cup milk
1/2 cup heavy cream
Mix sugar and corn starch in double boiler top. Gradually
add milk, mixing until smooth. Place over boiling water and
cook stirring constantly, until mixture thickens enough to mound
slightly when dropped from spoon. Cover and cook 10 minutes
longer, stirring occasionally. Remove from heat. Add vanilla.
Cool. Beat with rotary beater until creamy smooth. Whip the
cream and fold into chilled filling.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIJAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS CIENA
IR NAKTI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-9111

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

SUSIPAŽINKIME SU DAIL. E. BUDRIU

Retai pasitaiko dailininko galerijoje matyti užsienio dailininko parodą. Šiuo gi metu ten vyksta dailininko Eugenijaus Budrio iš Gotlando, Švedijos tapybos ir litografijų paroda. Meno mėgėjams yra reta, bet gera proga pamatyti jo parodą, kuri šį sekmadienį baigiasi.

Truputį apie dailininką Budrį. Dailininkas Eugenijus Budrys gimė Lietuvoje, Marijampolėje 1923 m. Antrasis pasaulinis karas atnešė jo šeimai daug nelaimių. Eug. Budrys buvo vokiečių išvežtas darbas, pateko į Norvegiją, iš kurios pabėgo 1944 m. rudenį į Švediją. Dail. E. Budrys liko Švedijoje, ten studijavo meną. Pirmąsias parodas rengė Stockholm t. y. 1961 ir 1963 m. Šiuo metu jis yra plačiai žinomas Švedijos dailininkas, ruošęs daug vieno asmens parodų ir dalyvavęs bendrose meno parodose. Taip pat turėjo savo parodas Paryžiuje. Meno žurnalistai apie jį gerai ir įdomiai atsiliepia. Dail. Budrys atvyko į Chicago savo pa-

rosos proga. Gyvena Baltijos jūros Gotlando saloje.

Budrio kūryboje iškart pastebimas savitas formos ir spalvų konkretumas, skirtingas nuo amerikiečių abstraktinių darbų stiliaus, kurių daugumoje jaučiamas silpnokas paviršutiniškumas, ypač ne geometrinės formos. Budrio abstraktiniuose darbuose yra kažkas "sunkesnio", daugiau kompozicijos disciplinos, jausmo ir apgalvoto sprendimo, jau nekalbant apie spalvų intensyvumą. Būdinga ir tai, kad svarbesnė jo kompozicijose pasireiškia šiaurietiško spalvų elemento pvz. Suomijos "ap-rūkyto" stiklo tamsiai žalios spalvos, kurios tikrumoje nėra žalios, bet su šiltesniu spalvos elementu — juodu.

Kadangi Budrio kūriniai nėra kataloge pažymėti, tai sunku čia juos išvardinti. Galima tik bendrais bruožais aptarti jų charakterį. Dailininkas ribojasi tiksliai geometrinėmis formomis, bet savo intencija jaučia tam tikrą grožio spalvų intensyvumą ir harmo-

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje iš šešių dailininkų darbų parodos. Iš kairės į dešinę: dail. Jonas Tričys, ponis Zūnas ir dail. Mikas Šileikis.

nijoje. Keletas didelių drobių labai įdomios geru išbalansuotu viso kompozicijos planu. Vienas yra toks, kur viduryje paveikslą pakabinta juoda skara, atrodo, kaip duobė, bet ji neturi gilumos. Sunku atspėti, ką dailininkas turėjo galvoje? Jis sakosi, jog neturįs iš anksto apibrėžto tikslo kuriant naują kūrinių. Jam esą svarbu pats kūrinys, jo rezultatai, bet ne tema ar siužetas. Vis dėlto dailininkas neatsisako visiško bėdaiktiskumo, nes spalvose ir formų vientisume jaučiamas ir realistinis elementas.

Pravartu pacituoti ištrauką iš švedų "Gotlanningen" žurnalo: "...Eugenijus Budrys mėgsta intensyviai spalvas, jo paveikslai yra lyg spalvinga iluminacija. Jokio gylio, jokio judesio, jokių formų, tik spalvos. Bet kokios spalvos! Je pavieklis neįmanoma aprašyti. Juos reikia pamatyti..."

...Šie paveikslai reikalauja gilių studijos ir, bežiūrint, tampa labiau ir labiau didingi savo fantastišku judėjimu, gilumu ir savo tūriu". Budrio kloritas saulėtas, tartum norvegų Sandzeno fiordų uolėnos ir skurdžios spalvės labiau sutirštintos spalvos. Gal būt ir Gotlando sala pirmą kartą išvydo tokį skaisrų kloritą, kaip Budrio drobės? Bet čia gal ne vienas gali kristi į akis to paties dailininko Budrio spalvotų litografijų, kurios atrodo lyg ne to paties autoriaus darbas. Todėl, kad šios puikios litografijos labai tamsiam, bet peršviečiamame klorite, be to, jos labai linksios savo lankstų linijų grakštumu, tonų gilumu iki pačių subtiliausių plonybių. Visai nesuderinama su abstrakčia tapyba: nei spalvomis, nei forma. Kas dailininkui labiau charakteringa — tapyba ar litografija? Ir vienas ir kitas žanras geri ir dailininkas pilnai subrendęs, pačiame pajūgume. Tenka manyti, kad dail. Budrys ne viską galėjo atskleisti, ką šioje jo parodoje matome. Reikia manyti, kad ateityje dar daug daug naujų dalykų sukurs, nes menas yra tas, kas atsiranda nauja, ko dar nebuvo. XX-sis amžius yra menininkų naujųjų ieškojimo laikotarpis, ar jos būtų pastovios, ar šio laikotarpio atspindis, pasilieka istorijos liudininku.

Parodos lankymo laikas: savaitgaliais nuo 11 v. ryto iki 9 val. vakaro; savaitės bėgyje nuo 7 — 9 v. vak.

M. Šileikis

MERGAICIŲ DAILĖS DARBŲ PARODA

Šį sekmadienį, gegužės 7 d. 2:00 iki 4:00 val. po pietų Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje atidaroma Marijos Aukštesniosios mokyklos mergaičių dailės darbų, vad. "Gėlės" parodos atidarymas. Dalyvauja 48 mergaitės, kurioms vado-

vauja mokytoja sesuo Rosanė.

Rengėjai — Balzeko muziejaus vadovybė, visus kviečia atsilankyti į parodą atidarymą. Paroda tęsis iki gegužės 27 d. Įėjimas nemokamas. Adara septynias dienas. M. Š.

TRUMPAI

— Nijolė Diminskaitė pakviesta tartininkauti Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių šokių šventės komitetui paruošiamuose darbuose.

— Vytas Radys tvarkys techniškus reikalus amfiteatre Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių šokių šventės metu.

— Povilas Dirks praneša, kad jis, negalėdamas rasti bendros kalbos su keliais žurnalais, sąjungos Chicago skyriaus valdybos nariais, atsistatydino iš pirmininko pareigų ir pasitraukė iš Chicago skyriaus.

— Naujienose galima gauti Jono M. Puikūno Mises. Kiet viršeliai, 172 psl. Kaina \$4.00. Gera dovana lietuvių kalbos kursams lankantiems ir gimtąją kalbą studijuojantiems mokiniams.

— Peter W. Rodino Jr., Kongreso atstovas iš New Jersey valstijos, įrašė į Kongreso leidinį Amerikos Lietuvių Tarybos pristatytus duomenis apie okupanto persekiojimus. P. W. Rodino Jr. yra Emigracijos ir Tautybių komiteto pirmininkas, dalyvauja Demokratų partijos politikos nustatymo komitete ir Šiaurės Atlanto delegatūroje.

— Sen. J. Glenn Bell Jr. iš Maryland valstijos užtikrino laišku Alto pirm. dr. K. Bobelį skirti tinkamą dėmesį į Lietuvos gyventojų padėtį ir okupuotų Rytų Europos tautų pastangas laisvei.

— Regina Konceptiūtė, Jūrų skautė, pakviesta lietuviškos kavinės vedėja Jaunimo Kongreso ruošiamų parodų metu Jaunimo Centre nuo birželio 24 d. iki liepos 4 d.

— Sol. Gina Čapkauskienė ir Stasys Baras pakviesti į Los Angeles šv. Kazimiero parapišio Rytų Europos tautų pastangas laisvei.

— Adomas Didžbalis išrinktas šokių apskr. klubo pirmininku, J. Jukšaitis — vicepirmininku, J. Vasiukevičius ir J. Skamas — sek. P. Sideravičius — ižd. Į Revizijos komisiją išrinkti S. Lukoševičius, A. Paznekas ir A. Ramonis.

— A. a. dail. Zenono Kolbos vieno mėnesio skaudžios mirties paminėjimui, balandžio 29 d. buvo atlaikytos pamaldos Marquette Parko šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Mišias atnaujo kun. Afl. Graus dalyvaujant gražiam būriui

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

NIGHT WATCHMAN

Steady work.

MALKOW LUMBER CO.

1201 So. CAMPBELL

Phone 733-7900.

GENERAL FACTORY TRAINEE

with possibility of advancement to foreman. 25 to 35 years of age.

Permanent position, good working conditions and many Company benefits.

Must speak English. Apply in person

ABLE ELECTRO-POLISHING

2904 W. 26th STREET

RENTING IN GENERAL

NUMOS

CICERO APVINKSJE išnuomojami 6 kambariai 1-me aukšte su 3 miegamais ir garų apšildomi suaugusiems.

1410 So. 49th AVENUE

iki 4:00 val. p. p. galima apžiūrėti.

Po 4:00 val. p. p. skambinti

TEL. 303-0609.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BRIGHTON PARK —

Vienitvi 43rd & Rockwell.

Selling Tailor & Cleaners store, pressing machine and all equipment —

including building.

5½ rooms in rear.

BY OWNER.

CALL LA 3-1310.

artimųjų bei velionio idėjos

draugu priešaky su prof. Ado-

mu Varnu. Po pamaldų visi

dalyviai p. E. Kolbiens ir duk-

ters Dalios buvo pakviesti į jų

namus vaišėms, kur prisimin-

ta visi tie darbai, kuriuos ve-

lionis savo pasiūlymų buvo

nuveikęs, o taip pat pasidalin-

ta mintimis ir aptarti tuos dar-

bus, kuriuos a. a. Kolba ne-

buvo užbaigęs, tęsti toliau, nes

jie yra Lietuvai skirti.

— Clevelando kar. Juozapa-

vičiaus šaulių Kuopos Moterų

Sekcija gegužės mėn. 7 d. ren-

gia Motinos Dienos minėjimą

su menine dalimi ir tai dienai

pritaikinta paskaita. Prelegen-

te pakviesta šaulė S. Kaunelienė

iš Detroito. Minėjimas įvyks

Clevelando šv. Jurgio parapi-

jos salėje. Pradžią 4 val. popiet.

— Ramutis Deveikis ir Jonas

Kalvelis išrinkti Argentinos jau-

nimo atstovais į Jaunimo kon-

gresą. Abu priklauso "Ramby-

no" tautinių šokių grupei. R.

Deveikis studijuoja Industrijos

technikos mokykloje ir dirba

savo specialybėje. Dalyvavo

1-me Jaunimo kongrese ir įvai-

riuose Pietų Amerikos kongre-

suose. J. Kalvelis dalyvavo Bra-

zilijos ir Urugvajaus jaunimo

kongresuose.

◆ Šeštadienį, gegužės 6 d.,

7:00 val. vak., Jaunimo centre

įvyksta Lietuvių Fondo Dešimt-

mečio balius. Meninėje progra-

moje sol. Janina Šalčinienė ir

rašyt. Aloyzas Baronas. Bus

vakarienė. Šokiams gros L.

Bichnevičiaus orkestras. Įėjimas —

auka 7.50 dol. asmeniui. Iki

gegužės 6 d. bilietus galima

gauti LF būstinėje, 2422 West

Marquette Rd., tel. 925-6897 ir

gegužės 6 d. — Jaunimo centre,

kur nuo 9 val. ryto vyks LF na-

rių suvažiavimas. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

DEMESIO!

Skubiai, pigiai dėl ligos parduodamas medinis namas, 2 aukštų po 7 kambarius, po 4 miegamus. Beisimantas. Alum. langai. Naujas stogas ir nu-
tekėjimo vamzdžiai. 2 masių mūr-
nis garažas. \$13,000.
4511 So. HERMITAGE
Skambinti 927-9507

SAVININKAS PARDUODA 8 butų
mūrą Marquette Parke. Automatiš-
kas centralinis šildymas. Geros pa-
jamos. Tel. 925-5670 po 8:00 v. vak.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-4775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai.

Pildomi pilietybės pareiškimai į

kitoki blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-

žomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, pritraukia darbininkų. Kai-

nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

100% Home Fire and Casualty Company

◆ Ekskursija į Lietuvą.

Liepos 5 d. iš New Yorko dviem

savaitėm išskrenda į Paryžių,

Maskvą, Vilnių ir Frankfurtą.

Pabuvę 5 dienas Lietuvoje, eks-

kursantai liepos 19 d. grįžta į

New Yorką. Kelionės, hoteliai ir

maistas tekinuoja \$885.00. Pla-

tesnių informacijų gausite

Wide World Travel, 9723 So.

Western Ave., Chicago, Illinois

60643, arba telefonuokite (312)

BE 3-1103. (Pr).

◆ Lietuvių Fondo narių vi-

suotinio suvažiavimo, įvykimo

š. m. gegužės mėn. 6 d. Chica-

goje, proga, pamaldos už miru-

sios fondo narius bus laiko-

mus: Tėvų Jėzuitų koplyčioje,

5620 So. Claremont Ave., gegu-

žės 6 d. 7 val. ryto ir Lietuvių

Evangelikų - Liuterų Tėviš-

kės bažnyčioje, 6641 So. Troy

St., gegužės 7 d., 10 val. ryto.

(Pr).

GERIAU NERASIT

APIE 16 METŲ geras 2 butų mūrą

ir 2 auto garažas. Marquette Parke.

Platus lotas. Atskiri gazu šildymai.

Greit galima užimti. \$37,500.

MODERNIOS DVI BIZNIO patalpos

ir liuksusinis butas. 2 aukštų mūrą.

Garažas. Labai platus lotas. Viskas

irengta prieš 7 metus. Dabar par-

duodama už pigiausią kainą. Užinte-

resuoti būtinai, prašomi kreiptis tuo-

ju.

SVIESUS 2 BUTŲ MŪRĄ arti

Standard banko. Atskiri gazu šildy-

mai. Garažas. Sausas įrengtas beis-

mantas. Aukšta pastogė. \$22,400.

MODERNUS 3 MIEGAMŲ, beveik

naujas mūrą prie pat Marquette

parko. Čezu automat. oro šildymas

— vėsinimas. Gražūs karpetai ir kiti

priedai. Garažas. \$30,000.

PUIKŲS 4 MIEGAMŲ, Mūrą apie

18 metrų. 1½ vonios. Karpetai. Pla-

tus lotas. Garažas. Vėrinaga pastogė

šeimai didėjant. Naujam mieste apie

81 ir Kedzie. \$31,000.

TVIRTAS 6½ KAMBARIŲ MŪRAS.

1½ vonios. Karpetai. Įrengtas beis-

mantas. Garažas. Marquette Parke.

\$26,800.

SVARUS 7 KAMBARIŲ MŪRAS.

Gražiai įrengtas beismantas — baras.

Air-cond. Uždaras porčius. Garažas.

Tuoju galima užimti. Marquette Pa-

rk. \$23,500.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$14,500